

documents polítics

de la VII assemblea nacional de l'MDT

Sabadell, febrer de 2003

moviment de
DEFENSA
de la **TERRA**

DOCUMENTS POLÍTICS DE LA VIII ASSEMBLEA NACIONAL
MOVIMENT DE DEFENSA DE LA TERRA

d'altres títols publicats

MANIFEST DEL PARTIT COMUNISTA

DOCUMENTS POLÍTICS DE LA VI ASSEMBLEA NACIONAL DE L'MDT (ESGOTAT)

DOCUMENTS POLÍTICS DE LA VII ASSEMBLEA NACIONAL DE L'MDT (ESGOTAT)

BREU HISTÒRIA DELS PAÏSOS CATALANS (I). CAP A LA VERTEBRACIÓ DELS PAÏSOS CATALANS

quaderns de debat

PETIT LLIBRE ROIG DEL/LA JOVE INDEPENDENTISTA

DE DROGUES I DROGODEPENDÈNCIA

DICCIONARI DE L'INDEPENDENTISME

en preparació

DE MILITÀNCIA

BREU HISTÒRIA DELS PAÏSOS CATALANS (II)

DRETS I LLIBERTATS. LA LLIBERTAT VIGILADA I ASSETJADA

PER LES DEMOCRÀCIES (*sic*) LIBERALS

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Índex

PRESENTACIÓ.....	3
ANÀLISI DE CONJUNTURA.....	7
ELEMENTS PER A UNA REDEFINICIÓ ESTRATÈGICA.....	28
LÍNIA POLÍTICA	35
LA RUPTURA DEMOCRÀTICA NACIONAL-POPULAR, UN HORITZÓ DE CANVI POLÍTIC.....	54

DOCUMENTS POLÍTICS DE LA VIII ASSEMBLEA NACIONAL
MOVIMENT DE DEFENSA DE LA TERRA

Països Catalans, setembre de 2003

Presentació

Des que l'MDT va decidir reemprendre el seu funcionament orgànic, la nostra organització ha celebrat dues assemblees nacionals, la VI (1998) i la VII (2000), en les quals s'ha fet un esforç d'anàlisi i s'han generat un conjunt de propostes, algunes de les quals han estat assumides pel conjunt o una part important de l'Esquerra Independentista (EI).

La VI assemblea, que va servir per relançar públicament la nostra organització, es va dur a terme en un moment que l'EI estava força atomitzada i en què n'hi havia una part que estava ancorada en la recreació mítica i purament verbal, és a dir, sense cap traducció pràctica, de la lluita armada, que havia estat un dels eixos de l'estratègia independentista durant l'etapa que havia començat el 1979 i que s'havia tancat el 1995. És en aquest context que es va proposar la necessitat de celebrar una Conferència Nacional de l'Esquerra Independentista (CNEI) que servís per a la renovació i el reagrupament de l'EI, de dinamitzar la lluita municipal o de desplegar iniciatives d'esquerra nacional en l'àmbit de la llengua, la cultura, la identitat i unitat nacional, etc., com ara l'organització d'un Congrés de Cultura Catalana.

La VII assemblea es va celebrar en un moment força esperançador per al conjunt de l'EI, com ho demostraven fets com la unitat entre Maulets i JIR, l'inici del Procés de Vinaròs o la creació d'Endavant (OSAN) per part del sector més polititzat de la PUA. Les propostes més rellevants d'aquesta assemblea van ser el compromís ferm amb el Procés de Vinaròs, la creació d'un Fòrum permanent, espai comú de l'EI, per al debat, reflexió i formació ideològiques i polítiques i el reforçament i ampliació de les CUP i l'AMEI (l'Assemblea Municipal de l'Esquerra Independentista).

Per contra, el procés congressual de la VIII Assemblea s'ha dut a terme en un context en què, si bé s'han produït avenços notables, com ara l'eclosió de casals i de CUPs o candidatures municipals vinculades a l'AMEI, en canvi, les expectatives d'unitat de l'EI que havia obert el Procés de Vinaròs s'han vist parcialment frustrades. A més, en l'àmbit

juvenil, que s'havia clarificat el 1999 amb la unitat de Maulets i JIR, s'està generant una dinàmica que si no es rectifica aviat pot conduir a l'existència de dos referents juvenils, la qual cosa només servirà per endarrerir i dificultar el procés d'unitat de tota l'EI.

Per tant, tot i els avenços hi ha evidents retrocessos que no es poden obviar. Per això, cal no estranyar-se que un dels punts que ha estat debatut amb més profunditat sigui la necessitat d'un referent unitari adequat i proporcionat a la dimensió de les intervencions que planteja l'EI, ja que hi ha el perill que, sense un referent polític unitari clar, determinades forces polítiques com ERC rendibilitzin la nostra feina.

A més d'aquest punt, n'hi ha dos més que han centrat el procés congressual: la definició de la Unitat Popular Catalana i la reconstrucció de l'MDT com a partit. Pel que fa al primer punt és necessària una clarificació conceptual, sobretot si es té en compte la confusió existent al si de l'EI sobre què és i com s'ha d'articular la Unitat Popular. Així, s'hi pot observar una barreja constant entre el nivell tàctic i estratègic o l'associació de la Unitat Popular a la creació d'una organització. Quant a la reconstrucció del partit, donat que a les anteriors assemblees aquest aspecte s'havia abordat de passada, era urgent fer balanç després de quatre anys de funcionament i procedir a la rectificació de determinades formes de treball.

Segons el nostre parer, l'independentisme necessita un partit revolucionari dinamitzador, és a dir, que es proposi fonamentalment la mobilització i l'organització social i es desenvolupi de manera dialèctica amb el conjunt moviment independentista, aportant-hi propostes i iniciatives. Considerem, doncs, inadequada la concepció dirigista del partit pel fet que no permet el desenvolupament adequat del moviment en la seva diversitat real.

El model de partit que des de l'MDT proposem de construir (i que ens esforcem per a portar a la pràctica en la nostra actuació quotidiana) és el d'una organització que ha de ser capaç de fixar uns objectius polítics a partir de l'anàlisi de la realitat i que es fonamenta en la voluntat d'assolir-los sense desviar-se'n per interessos electorals o per sectarisme de sigla o de grup. Aquesta organització s'ha de basar en la lluita ideològica permanent, tot esforçant-se per a esdevenir l'«intel·lectual orgànic» de les classes populars (segons la concepció elaborada per Gramsci), i ha de tenir la seva força en la reflexió constant i el debat amb l'objectiu permanent d'oferir al con-

junt del moviment propostes programàtiques i organitzatives adequades a les necessitats de la lluita en cada moment.

Evidentment, som conscients que l'MDT constitueix només una part d'aquesta futura organització marxista unitària, la qual haurà d'incloure d'altres organitzacions o col·lectius existents actualment al si de l'Esquerra Independentista. Com que la construcció d'aquest partit revolucionari només es podrà dur a terme partint d'aquestes realitats organitzatives diferents, és urgent que s'abandonin els exclusivismes o els prejudicis que estan impeding que s'avanci en l'assoliment d'aquesta fita.

Per acabar voldríem assenyalar que no entenem les assemblees nacionals com una activitat purament interna, sense cap interès per a les persones alienes a la nostra organització, sinó que considerem fonamental fer públic el resultat dels debats. Per aquesta raó, des del 1998 se n'han imprès les ponències i resolucions, les quals han estat adquirides per centenars de persones, cosa que revela que dintre l'esquerra independentista hi ha un petit nucli de gent interessada en allò que es discuteix al si de determinats col·lectius. Creiem que publicitar els resultats d'aquestes discussions internes hauria de ser una pràctica habitual de la resta d'organitzacions de l'Esquerra Independentista, que en general tendeix a menystenir aquest aspecte fonamental de la propaganda política.

En aquesta VIII assemblea hem fet un pas més en aquest sentit i es van publicar a Internet uns resums de les tres ponències provisionals que s'havien presentat a l'apartat de línia política, amb la intenció que el conjunt de l'EI conegués des de l'inici del debat quins són els temes principals que han centrat la discussió que l'MDT estava duent a terme. Ara ja només restava publicar el resultat d'aquests debats tot editant el llibre que teniu a les mans.

Anàlisi de conjuntura

1. ANÀLISI GLOBAL	7
2. ANÀLISI DE CONJUNTURA ACTUAL: UNA VISIÓ GENERAL	11
3. UNA ULLADA A ALGUNES ZONES DEL MÓN.....	13

1. Anàlisi global¹

Una anàlisi adequada de la situació present a escala mundial hauria d'anar més enllà de la simple descripció de l'ofensiva capitalista que havíem fet a les Assemblees precedents. La limitació d'una anàlisi com aquella, de tipus principalment quantitatiu, rau en el fet que

---

¹ Com a explicació complementària derivada dels pre-debats entorn d'aquesta ponència caldria establir d'una manera clara la diferència entre *sistema econòmic* i *mode econòmic*.

El mode econòmic. Aquest concepte és definit en funció de les relacions de treball i les relacions d'intercanvi existents en cada moment concret. És tractat en el document «Elements per a una hipòtesi sobre l'evolució dels modes econòmics», consultable a través del nostre web defensadelaterra.org, secció publicacions, *Estelada roja* núm. 5, i publicat en l'edició impresa del primer recull d'aquest òrgan.

Es tracta, tal com ho exposa el text citat, d'una adequació del *Modes de producció* de la teoria marxista clàssica, però incloent en l'anàlisi dels *Modes econòmics* que fem actualment no sols la producció sinó tot el procés econòmic, és a dir, integrant-hi *Producció*, *Reproducció* (en sentit ampli, és a dir, incloent-hi la *reproducció de la força de treball*) i *Intercanvi*.

El sistema econòmic. El sistema econòmic es definiria aleshores com el resultat de la combinació de diferents modes econòmics en cada moment concret.

El sistema econòmic actual dins l'Imperi seria, doncs, el sistema capitalista en la seva fase actual en què la dinàmica del sistema és donada bàsicament per l'expansió del *Mode econòmic Financero-Informàtic i Diferencialista*. Però al si del mateix sistema capitalista actual coexisteixen amb el mode econòmic esmentat, d'altres modes econòmics precedents (com el *Mode econòmic Salarial i Colonialista* i fins i tot restes ja molt residuals del *Mode Econòmic de Subsistència i de Troc*).

porta a limitar l'alternativa a una simple acció de resistència, vers un horitzó imprecís de ruptura.

En aquesta Assemblea caldria fer un esforç per a emprendre una anàlisi més a fons amb l'objectiu de descobrir contradiccions i tendències del sistema actual de dominació, una anàlisi que hauria de permetre d'establir més bé els objectius i les línies d'acció del moviment popular i del moviment polític independentista en la conjuntura present.

1.1 Un nou sistema de dominació

Des de fa uns quants anys s'està operant davant els nostres ulls un canvi qualitatiu en les formes de dominació i ens trobem davant un nou sistema de dominació a escala mundial.

El sistema actual ja no és simplement el capitalisme industrial, ni tan sols en una fase avançada com la que descrivia Lenin en referir-se al monopolisme i a l'imperialisme. Existeix capitalisme i també existeix imperialisme i són ben presents les formes de poder monopolista, però ja no es pot parlar d'una zonificació estricta en països del Primer Món i del Tercer Món, ni en una única barrera que separaria nord i sud amb una especialització ben delimitada i única de funcions que establirien àrees contraposades.

El sistema de dominació és més complex. Caldrà, en primer lloc, descriure a grans trets el sistema econòmic; i tot seguit intentar explicar-ne l'articulació política.

El sistema econòmic actual és una fase del capitalisme que es podria definir pels trets següents:

1. Un **mode econòmic emergent**, fonamentat des del punt de vista de l'activitat, en el **processament, la difusió i l'intercanvi de la informació** i des del punt de vista de la disposició geogràfica en la **multipolaritat** (és a dir, conegut al voltant de pols urbans arreu del planeta).
2. Un **sistema econòmic** (és a dir, una combinació de diferents modes econòmics) basat, en primer lloc, en la **zonificació per especialitats en diferents formes de producció**, una zonificació que tendeix a fer-se estable a la manera d'àrees o guetos ben determinats (agrícola, industrial, energia, turisme, etc.). I, en segon lloc, pel fet de **combinar**, d'una banda, l'extensió del **lliure intercanvi** de mercaderies, de serveis i d'excedents de mà d'obra; i d'altra banda, la **compartimentació de les desigualtats**.

El sistema econòmic capitalista actual extreu fonamentalment la plusvàlua a nivell local de l'elaboració dels processos informatius i dels processos de reproducció de les persones (serveis sanitaris, alimentació, tecnologia de la vida, incloent-hi la genètica, etc.). I a nivell global, dels marges obtinguts del desenvolupament desigual mantingut arreu del planeta.

La informàtica (amb la comunicació de la xarxa internet) ofereix la base tecnològica per a relligar els pols desenvolupats d'arreu del món.

El sistema econòmic actual no afecta sols la producció i la informació, sinó que fa negoci amb tots els aspectes de la nostra vida. Imposa unes relacions de treball i també unes formes de subsistència, de divertiment, etc.

Tot aquest conjunt socioeconòmic és regit per un sistema polític i militar articulat com **un imperi** que tendeix a englobar tota la terra coneguda. Aquest imperi té un centre director de les dinàmiques principals (els EUA), però no és unipolar i el poder és distribuït en diferents jerarquies també com l'economia, en un sistema multipolar, en el qual diferents sistemes de jerarquitització escalonen la integració del conjunt. (Un sistema de jerarquitització és, per exemple, la Unió Europea, que alhora que integra també segrega, establint barreres envers el seu exterior, especialment el més immediat, com l'est d'Europa i el Nord d'Àfrica.)

3. El sistema econòmic, social i polític de dominació només es pot mantenir si es perpetuen les desigualtats econòmiques i polítiques (guetos socioeconòmics, règims dictatorials que compten amb en beneplàcit de l'imperi, etc.). La clau d'aquesta dominació és la combinació de la manipulació de la informació fins a punts insospitats en èpoques anteriors, pel fet que ara tendeix a justificar amb més insistència la marginació de la dissidència política i la criminalització de qualsevol proposta alternativa.

En el context internacional s'ha anat procedint a una polarització ideològica perversa: al si de les zones integrades a l'Imperi s'han combatut les posicions d'esquerra fonamentades en la voluntat de canvi social i polític dins referents materialistes (especialment el marxisme), posicions que s'ha forçat a fer-les substituir pel cinisme individualista fonamentat en la fatalitat envers la realitat existent arreu del món, tot atribuint les injustícies a un subdesenvolupament econòmic i polític que seria congènit i immutable. D'altra

banda, a les fronteres de l'Imperi, després d'haver treballat per la destrucció dels moviments d'esquerra, s'ha fomentat la integració i subordinació d'unes elits dirigits, sovint corruptes, mentre s'abandonaven les masses a les mans d'ideologies fonamentalistes. No cal dir que es reforça arreu l'estupidització ideològica amb la profusió d'una subcultura de masses apta per a una població que s'ha fet cada dia menys exigent. La recerca del vot en la política i recerca de l'audiència als mitjans de comunicació a qualsevol preu, tanca i justifica internament el cercle pervers. En aquest context es troba un bon brou de cultiu per a creences i mites tant els dels temps antics, com els de nova creació (d'inspiració religiosa, espiritualista-esotèrica, elitista, estatalista, etc.).

1.2 Les contradiccions principals del sistema i la seva negació

Aquest sistema de dominació posseeix unes contradiccions esclatants que es fan més difícils d'amagar en la mesura que els coneixements de la població d'arreu del món són creixents i que la informació de les diferents realitats es tendeix a difondre a través dels mitjans tecnològics del mode econòmic emergent.

De manera general, existeix una contradicció profunda entre el constructe ideològic democràtic que es propaga arreu del món com a panacea, i les desigualtats socials, econòmiques i polítiques esclatants existents en un gran nombre de països i de zones.

Per tal de mantenir aquest sistema de dominació injust, l'Imperi combina (com sempre, però en combinacions especials) la **repressió física i psicològica i la manipulació de la informació**.

Els diferents elements es disposen de la manera següent.

En el pla repressiu. La repressió pren una forma diversificada, tot adoptant la seva intensitat als diferents contextos polítics:

- A les fronteres de l'Imperi, la repressió és sovint violenta i pot prendre la forma de veritables guerres.
- Al centre de l'Imperi pren la forma de coacció jurídica i ideològico-mediàtica, combinada amb una violència física, en general de baixa intensitat (agressions i detencions repetides, aplicades regularment i de manera planificada).

En el **pla ideològico-mediàtic**. Els elements s'estableixen de la manera següent:

- **Presentant les desigualtats com una fatalitat**, conseqüència d'unes lleis econòmiques anònimes i inextricables o resultant d'herències culturals suposadament endarreridores.
- **Criminalitzant la resistència** a la dominació sota l'estigma del terrorisme. És terrorisme tot allò que no reconeix la dominació i la jerarquia, i que s'hi rebel·la. S'intenten criminalitzar, especialment, les propostes polítiques que modifiquen les fronteres estatals (les quals són presentades com a inamovibles).
- **Despolititzant la vida social**, substituint la crítica política i social per caricatures reduccionistes esquemàtiques i formalistes, com els criteris simplistes del que és anomenat «políticament correcte».
- **Estupiditzant el pensament** tot generalitzant la subcultura de l'evasió embrutidora i afavorint un clima favorable a l'adhesió a mites religiosos i a creences metafísiques (especialment en les àrees subdesenvolupades).

Aquestes contradiccions poden ser combatudes per mitjà de l'organització i de la lluita ideològica. L'organització, com exposarem en l'estratègia, ha d'ésser alhora nacional i internacional; ha de trobar la força en l'estructuració de la nació i ha de bastir alhora una xarxa internacional de solidaritat. La lluita ideològica s'ha de desenvolupar en diferents eixos fonamentals: contra les restriccions de l'anomenat «pensament únic»; per la politització i contra l'alienació ideològica; contra la criminalització de les lluites; per l'autodeterminació nacional i la ruptura democràtica que la conquesta d'aquest dret representa.

2. Anàlisi de conjuntura actual: una visió general

Pel que fa a la conjuntura més immediata, cal partir de la consideració que és marcada d'una manera molt determinant per les conseqüències polítiques de l'acció de l'11 de setembre de 2001 a Nova York.

Dues reflexions prèvies són necessàries en aquest sentit. La primera és que aquesta data no representa pas un canvi de política pel que

fa a l'orientació, sinó que n'és més aviat l'accentuació; els fenòmens polítics són semblants, però es mostren en un grau més elevat.

L'altra consideració és que cal fer un esforç per a entendre les raons profundes de les orientacions polítiques dominants després de l'11 de setembre de 2002, per tal de poder combatre l'opressió que generen, amb més eficàcia.

Pel que fa al primer aspecte, és evident que els trets generals de la política internacional estan marcats per una confrontació entre el poder capitalista (representat i encapçalat pels EUA) i els països pobres, la qual pren, en la pràctica quotidiana, la forma d'un enfrontament de les societats capitalistes tecnològicament desenvolupades i de tradició judeocristiana, amb un món que seria tradicionalista i reaccionari, representat per l'Islam.

Aquest enfrontament tal com és establert en els temps actuals és insalvable pel fet que cadascuna de les ideologies contraposades que l'animen (el capitalisme imperialista i el fonamentalisme religiós) es realimenten mútuament.

Malgrat els discursos hipòcrites o cíncics al si del món capitalista per tal d'establir diferències subtils en les terminologies (distingint Islam i terrorisme, per exemple), tothom sap que la connivència amb què compta la política dels EUA actualment, a nivell de la massa de la població del món judeocristià, té el seu fonament principal en una actitud contrària al Món Islàmic reforçada per un bon gruix de prejudicis de tipus racista.

Tot faria pensar que, malgrat el dol explicitat prou ostensiblement per les autoritats dels EUA, davant l'atac de l'11 de setembre de 2001, el govern Bush hagi trobat, en aquella catàstrofe, el millor pretext per a mantenir en les millors condicions possibles la seva política imperialista internacional, que no és altra cosa que el control de tot el món, inclouent-hi els seus recursos naturals i les seves persones (en tant que força de treball i unitats de consum predefinit). Aquests objectius coincideixen també amb els de la indústria de la guerra, el *lobby* més poderós de la terra, de tal manera que és realment impensable que des de la part dels EUA (i els seus aliats) canviï cap dels termes de la confrontació.

Cal suposar, doncs, que la «guerra» contra el fantasma del «terrorisme» continuarà arreu del món i sobretot orientada contra el Món Islàmic, tot mantenint les condicions d'explotació econòmica que continuaran donant lloc a noves i repetides accions de violència armada cada vegada més indiscriminades des de la banda fonamentalista, fets que afavoriran noves ofensives repressives de l'imperialisme.

Es tracta, per tant, de l'agudització del conflicte que, pel caràcter massiu que tendeix a tenir al si de les parts implicades, és extremament greu i, per aquesta raó, tendirà a obrir importants esclatxes al si de cadascun dels blocs socioeconòmics i ideològics implicats.

És per aquesta raó que la defensa de la política capitalista pren actualment les formes d'una crispació extrema que tendeix a criminalitzar el més petit indici de dissidència. En aquestes condicions fins i tot algunes tendències reformistes (com alguns sectors de les ONG, dels moviments antiglobalització, dels moviments culturalistes de les nacions oprimides) es poden veure abocades a una certa radicalització per tal de poder mantenir mínimament les seves pràctiques solidàries o correctores dels abusos més greus del sistema.

Pel que fa a les tendències conjunturals dels marcs polítics espanyol i francès, el reforçament de les posicions feixistes és el resultat de la confluència de la conjuntura internacional amb una certa indeterminació dels marcs estatals davant el procés d'unió política europea combinat amb la inestabilitat laboral resultant de l'agressió de les multinacionals. Amplis sectors socials d'aquestes nacions amb una forta tradició imperialista veuen com poden trontollar els seus símbols i —el que és més important per a ells— com poden perdre importància algunes sinecures i vies econòmiques de subsistència que poden trobar a recer dels aparells de l'Estat.

L'estupidització de les masses a què ens hem referit més amunt com una de les tendències dels darrers anys, converteix el marc de fons de la conjuntura actual en inquietant des de molts punts de vista. Contra la feixistització social cal estendre les bases de la solidaritat popular i multiplicar la lluita ideològica que ha d'abastar sectors importants de la població fins a arribar a influir en una part sensible dels líders d'opinió i dels mitjans de difusió de masses.

3. Una ullada a algunes zones del món

3.1 El món islàmic

El món àrabo-islàmic representa una àrea amb característiques pròpies que fan que tingui una articulació complexa amb el conjunt de l'Imperi. De manera general, es tracta d'una àrea que té la possibilitat de mantenir elements d'independència per dues raons fonamentals.

D'una banda, pel fet de mantenir encara amb força un sistema ideològic i consuetudinari (articulat al voltant de la religió musulmana)

que permet de mantenir una dinàmica pròpia en el comerç internacional, respecte al qual no existeix la mateixa dependència, per exemple, que la que està ja implantada als països europeus.

I d'altra banda, pel fet de poder disposar, la majoria d'aquests països, de recursos petrolífers que els ofereixen la possibilitat de mantenir una important independència també en el camp de l'energia.

Després de la conjuntura política desencadenada a partir dels atacs de l'11 de setembre de 2001 als EUA, aquesta àrea àrabo-islàmica s'ha situat justament a la frontera de l'Imperi, especialment la zona de l'Orient Pròxim i Mitjà, en una part de la qual (Iraq-Afganistan-Pakistan) l'Imperi ha localitzat l'enemic a perseguir.

Al Nord d'Àfrica, malgrat l'existència de nuclis importants de fonamentalisme islàmic, existeixen especificitats diferenciades remarcables reespecte als altres països islàmics, a causa de la seva important connexió comercial i cultural amb l'Europa mediterrània, i a causa també dels elements que separen aquesta zona del nucli àrabo-musulmà d'orient (d'una banda, l'amaziguitat que els separa de l'arabisme; i d'altra banda, la menor penetració dels dogmes islàmics en una part important de la població).

En termes generals, podem dir que el conjunt de les zones de l'àrea islàmica posseeixen una important influència al món, a causa de la seva expansió geogràfica (no sols a la costa oriental d'Àfrica, sinó al si mateix de molts països capitalistes per mitjà de contingents considerables de població emigrada). Cal, doncs, concloure que els països islàmics estan sotmesos a dinàmiques pròpies que cal tenir en compte en les anàlisis de conjuntura.

AFGANISTAN I IRAQ:² EL DOMINI D'UNA ZONA GEOESTRATÈGICA MUNDIAL

Després de l'atac a les Torres Bessones, l'extrema dreta nord-americana ha posat en marxa una estratègia d'intervenció directa arreu del món que de moment s'ha centrat a l'Àsia Central, una zona geoestratègica vital per aquest domini. Afganistan ha estat la primera víctima de l'imperialisme nord-americà i és imminent la invasió d'Iraq.

En el cas d'Afganistan, l'excusa per a l'atac ha estat capturar Ben Laden, que se suposava que era amagat en aquest país i estava protegit pel règim integrista dels talibans. La raó de fons, però, és controlar i gesti-

---

² En el moment de la redacció d'aquest text encara no s'havia produït la ocupació de l'Iraq.

onar directament els importants recursos naturals (gas, petroli) de la zona i posar alhora una falca (soldats, bases) a les antigues ex-repúbliques soviètiques, justament al bell mig de Rússia, la Xina, l'Índia, Pakistan i l'Iran (països que compten amb armament nuclear).

La invasió d'Afganistan s'ha dut a terme amb el beneplàcit de l'ONU i l'ajut de britànics i russos, que han donat suport a l'anomenada Aliança del Nord (que agrupava als diferents «senyors de la guerra» que s'oposaven als talibans, amb una ideologia també retrògrada, corrupta i gens respectuosa amb els drets humans). Rússia hi ha col·laborat a canvi d'obtenir una part del pastís, acceptant la presència nord-americana en un territori tradicionalment de la seva esfera d'influència com un mal menor i com a garantia de la no ingerència nord-americana a la guerra de Txetxènia. Per la seva banda, la Xina ha obtingut un compromís similar respecte de la minoria uigur musulmana.

Després de la victòria sobre els talibans, els nord-americans hi han instaurat un govern titella encapçalat per un monàrquic reaccionari, Hamid Karzai, que pertany a l'ètnia majoritària paixtu (un 44 % de la població del país).

Després l'agressió nord-americana, Afganistan continua destrossat pels mateixos conflictes i per les lluites entre diferents faccions, senyors de la guerra, ètnies, etc. Els drets humans continuen sent-hi trepitjats i les dones doblement reprimides. En aquest sentit, cal recordar també el paper dels assessors nord-americans i britànics en la sagrant repressió del motí dels presoners talibans de Mazar-e-Xarif o la situació dels presoners de Guantánamo.

Pel que fa a Iraq, els nord-americans sembla que estan decidits a envair-lo, sota l'excusa que aquest país posseeix armes de destrucció massiva. La veritat, però, és que, a més de la seva rellevància geoestratègica, es tracta d'un estat amb una gran riquesa petroliera actualment vedada a les multinacionals occidentals d'ençà que el partit Baas va nacionalitzar el petroli als anys setanta. Per tant, a l'hora de la veritat importarà poc que els actuals inspectors de l'ONU trobin o no proves d'armes de destrucció massiva ni si la mateixa ONU donarà o no suport a un atac a l'Iraq.

Efectivament, el règim Iraquià és la «bèstia negra» dins l'anomenat «eix del mal» que pels Estats Units representen aquells estats especialment hostils als seus interessos. Com en altres casos, Saddam Hussein és l'exemple d'un antic aliat transformat de la nit al dia en «el major perill de la humanitat». Els països occidentals i la mateixa Unió Soviètica van donar suport al dictador iraquià per aturar i derrocar el

règim sorgit de l'anomenada «revolució islàmica» a l'Iran, que havia deposat un dels més fermes aliats dels Estats Units i de la Gran Bretanya a la zona: el Xa de Pèrsia. Durant els anys que va durar la guerra (1980-88) Iraq va poder adquirir una gran quantitat d'armament (incloent-hi el químic) tant de les potències occidentals com dels soviètics, sense que els importés gaire les seves conseqüències ni ús. Per exemple, ningú va proposar que s'envaís Iraq quan el seu exèrcit va bombardejar el 1988 amb armes químiques els kurds revoltats.

PALESTINA

L'altra gran font de tensió internacional en aquesta zona del món es sens dubte l'ocupació israeliana de Palestina, que reflecteix de la hipocresia i doble moral amb què els Estats Units i els seus aliats tracten els conflictes internacionals.

Des de la VII Assemblea Nacional, el fet més rellevant de la conjuntura actual ha estat la Intifada d'Al-Aqsa, desencadenada per la visita provocadora d'Ariel Sharon a l'esplanada de les Mesquites a Jerusalem (setembre de 2000) i que cal veure com una resposta desesperada dels palestins davant el fracàs dels Acords d'Oslo (1993) i de l'Autonomia Palestina, autonomia molt restringida, controlada i sotmesa a la voluntat israeliana que continua controlant els recursos vitals i les comunicacions internacionals dels territoris ocupats, sense ignorar, però, la corrupció i manca de respecte pel seu poble de les mateixes autoritats d'Arafat.

Aquesta Intifada, però, presenta diferències amb l'anterior (1987-1992). Si en la primera Intifada va haver-hi una gran organització de la societat civil i mobilitzacions de masses, en aquesta segona han anat guanyat progressivament protagonisme les accions armades efectuades per diferents grups palestins, des dels islamistes Hamàs i Jihad Islàmica, els marxistes Front Popular per l'Alliberament de Palestina o fins i tot grups més o menys vinculats Al-Fatah com les Brigades dels Màrtirs d'Al-Aqsa. Aquestes accions han sigut de caire selectiu (contra militars israelians i colons) o indiscriminat (contra la població israeliana en general). Per les seves característiques, les accions indiscriminades tendeixen a enverinar encara més el conflicte.

Per altra banda, Arafat ja no té el control de la situació i la correlació de forces palestines és molt diferent respecte d'èpoques anteriors. Els grups integristes islàmics com Hamàs i la Jihad Islàmica, amb plantejaments retrògrades i antidemocràtics i amb una pràctica de respostes armades indiscriminades contra els civils israelians, han guanyat pes en

detriment de grups laics i marxistes com el FPAP. De fet, el seu auge és el resultat directe o indirecte de les polítiques dels Estats Units i fins i tot d'Israel de potenciar el fonamentalisme islàmic per desactivar les opcions revolucionàries o laiques. El mateix Arafat no té el control dels grups armats més o menys afins al seu partit i fins i tot els mateixos «Màrtirs d'Al-Aqsa» efectuen atacs indiscriminats rebutjats per l'ANP.

Per la seva banda, Ariel Sharon ha sabut capitalitzar l'esclat d'aquesta segona Intifada per arribar al poder amb el major percentatge de vots que ha aconseguit mai un candidat a Israel (un 62,5 % dels vots) i ha accentuat l'habitual repressió israeliana (ocupacions de ciutats, bombardejos, assassinats, tocs de queda, etc.), a la qual cal afegir el constant escanyament econòmic de la població palestina.

Davant d'aquest conflicte, els Estats Units estan abocats a una contradicció irresoluble: després de la invasió d'Afganistan i la gairebé segura d'Iraq, els interessaria poder-se presentar davant el món islàmic com els qui han obligat a Israel, el seu gran aliat a la zona, a negociar i accelerar la constitució d'un Estat palestí. Ara bé, una resolució justa del conflicte, que compleixi com a mínim de les resolucions 242 i 338 de l'ONU, xoca amb els interessos de l'Estat d'Israel i amb la pressió econòmica i política que exerceix el *lobby* jueu nord-americà en la política exterior del seu país. Segurament, com ja va passar després de la Guerra del Golf (1991), si s'arriba a algun acord, aquest no satisfarà les aspiracions del poble palestí i, tard o d'hora, serà la font de més frustració i violència, ja que l'Estat palestí a què fan referència els discursos del govern israelià i nord-americà s'assembla més als *bantustans* sud-africans que no pas a un estat viable.

EL NORD D'ÀFRICA

Davant la «Europa fortaleza» la mar Mediterrània esdevé un marc on s'aguditzen els contrastos que provoquen la desigual distribució de la riquesa del món. El sud del Mediterrani (Magrib i la zona oriental) continua sotmès a l'Europa capitalista occidental, que tracta d'imposar un mur per evitar l'emigració d'aquest sud empobrit cap el nord enriquit, migració que no es podrà aturar mentre existeixin les actuals condicions socioeconòmiques perjudicials per a aquests estats i hi hagi una demanda de mà d'obra barata. Per contra, mentre s'intenta impedir la lliure circulació de les persones, el capital europeu té llibertat per circular per la majoria dels estats nord-africans i per continuar deslocalitzant la producció aprofitant els avantatges que li ofereix

la violació dels drets dels treballadors i treballadores nord-africans. Tot i així, cada estat presenta situacions peculiars.

El Marroc continua sent un estat empobrit i repressiu malgrat s'hagi volgut presentar al món l'accés al tro del fill de Hassan II, Mohamed VI, com un gran pas cap a la democratització del país. Realment només s'han fet reformes formals (adopció d'una representació bicameral, una amnistia limitada), però el monarca continua conservant molt poder i la línia general continua sent la d'un estat conservador i repressor. A més, les polítiques aplicades pels successius governs han afavorit els terratinents, cosa que ha provocat la fugida en massa a les ciutats de camperols, que s'amunteguen als suburbis i, en no trobar expectatives, proven de creuar l'estret juntament amb emigrants procedents de la resta del continent africà.

Encara que ha perdut intensitat, Algèria continua immersa en la sagrant guerra civil que va esclatar el 1991, després que els militars (amb el beneplàcit dels Estats Units i la Unió Europea) suspenguessin les eleccions que van donar la victòria als islamistes del FIS. Enmig d'aquest conflicte es troba la lluita de territoris com la Cabília i d'altres territoris que han conservat els trets de la cultura amaziga i que lluiten per preservar la seva cultura i, a més, per aconseguir una societat realment democràtica. Aquestes reivindicacions els fan ser víctimes tant d'islamistes (pel fet d'oposar-se a l'arabisme i perquè la Cabília és un territori més secularitzat) com de l'Estat militar algerià, també arabista i antidemocràtic, que els reprimeix durament.

En els darrers anys hi ha hagut respostes organitzades enfront de l'Estat algerià, sobretot als anys 1998 i 2001. En la revolta del 2001, la Cabília va demostrar el dinamisme de la seva societat amb l'organització de tot un moviment de protesta amb assemblees de poble i de barri. L'única resposta del govern va ser la de la repressió, que comptava amb l'ajut del silenci dels estats europeus mentre els subministria els seus immensos recursos naturals.

3.2 El macroestat de la Xina

La Xina és un macroestat, en una certa manera, al marge de l'Imperi a causa de la seva remarcable potència econòmica i demogràfica.

La consideració tan sols de les seves grans possibilitats de consum, revela la possibilitat d'influir poderosament en l'economia mundial. Aquest fet és la raó del respecte de l'Estat americà envers el macroes-

tat xinès, el qual no ha estat mai l'objecte de les seves amenaces dels darrers temps, envers d'altres àrees d'Orient.

Aquesta realitat d'una societat xinesa capaç de plantar cara als intents d'hegemonia dels EUA (no sols a nivell econòmic sinó també a nivell militar) tindrà una importància creixent en el pla internacional.

Les societats occidentals segregaran ideologies racistes entorn de l'anomenat «perill groc» i desenvoluparan diferents estratègies de contenció de la influència de la Xina que serà mantinguda en una àrea externa a l'Imperi pròpiament dit.

3.3 Amèrica Llatina: Argentina, Veneçuela i les victòries dels fronts antineoliberals a Brasil i l'Equador

L'Amèrica Llatina ha sigut malauradament un territori on la presència nord americana ha tingut conseqüències nefastes: dependència econòmica, dictadures militars per tal d'impedir que el poble tingués poder de decisió en els seus respectius estats, intervencions armades directes, etc. Els Estats Units sempre han considerat aquesta regió com el seu rebost privat ja des de la famosa «doctrina Monroe» del segle XIX (amb la intenció de protegir aquest mercat de les potències europees). I només han deixat compartir el pastís a alguns dels seus súbdits (per exemple, en el període actual el mateix Estat espanyol i les seves multinacionals), si bé sempre se n'ha garantit la supremacia.

En general, les oligarquies d'aquests estats s'han avingut a aquest domini ja que els proporcionava uns grans beneficis. La misèria de la majoria de la població va impulsar moviments populars i revolucionaris que van ser reprimits pels Estats Units i aquestes elits mitjançant sagnants dictadures militars, que un cop feta la seva feina (desarticular i eliminar, físicament si calia, les organitzacions populars o revolucionàries) podien deixar el poder i instaurar règims «democràtics».

No obstant això, en els darrers dos anys s'han produït canvis remarcables en alguns dels estats més importants d'aquesta zona del món.

Argentina és un dels països que ha patit les convulsions més greus (i de fet encara les pateix). Paradoxalment, sempre havia estat considerat «l'Estat més europeu» de tota Llatinoamèrica (igual que els mateixos nord-americans van exterminar gairebé tota la seva població indígena), amb un important sector de la població (assalariats qualificats, professionals liberals, petita burgesia, etc.) amb cert poder adquisitiu i capa-

citat estalviadora, sobretot en comparació amb la majoria dels estats iberoamericans, i amb unes grans riqueses agro-pecuàries (és un dels principals exportadors de carn i blat del món).

Doncs bé, aquest país es troba immers en una crisi econòmica greu que ha gairebé destruït el sector social esmentat suara i ha fet créixer els nivells de pobresa fins a uns nivells inimaginables (més del 50 % de la població). Les raons d'aquesta crisi cal anar a buscar-les més lluny del que podria semblar, si bé la causa més visible és l'aplicació d'una política neoliberal en un context d'unes classes dominants profundament corruptes que han saquejat el país.

Aquestes polítiques es van començar a aplicar sobretot amb l'adveniment de la dictadura militar, que va vendre gran part del sector públic i va liberalitzar els mercats ja que «era igual produir carn que produir acer» (seguint les doctrines dels anomenats «Chicago Boys»). Els resultats van ser nefastos i la dictadura va intentar amagar el seu fracàs amb la Guerra de les Malvines.

Els governs posteriors a la dictadura, presidits per Alfonsín i Menem, van heretar un país fortament endeutat amb l'exterior i amb una greu crisi econòmica. Tanmateix, el peronista Menem va optar per continuar aplicant les polítiques neoliberals que havien fracassat. En aquest context el poc que quedava del sector públic va ser malvenut a multinacionals estrangeres (les empreses de l'Estat espanyol hi van tenir un paper destacat). Quan es va produir la crisi financera del 1998 la paritat del peso amb el dòlar (una mesura que havia introduït Menem) va començar a trontollar. En els dos anys posteriors, la situació va empitjorar ja que les oligarquies i els inversors estrangers van començar a retirar massivament capitals del país. El govern va intentar aturar aquesta fugida de capitals amb la prohibició de retirar els estalvis dels bancs, però la mesura va afectar sobretot els sectors de població ja esmentats més amunt que havien tingut capacitat d'estalvi, els quals van veure com els seus estalvis en dòlars s'evaporaven i com no els podien fer servir. En poc de temps, un sector de la població que havia gaudit d'un nivell de vida benestant s'havia depauperat, mentre que les classes populars que no havien tingut aquesta capacitat estalviadora ni el subseqüent nivell de vida benestant encara veien com empitjorava la seva lamentable situació.

Les protestes populars han fet renunciar el successor de Menem, De la Rúa, a finals del 2001. I després de diversos investiments i renúncies presidencials, el Congrés Nacional ha nomenat president el també peronista Duhalde, que intenta dur a terme una política benèvola amb les

oligarquies i que obtingui el favor de les autoritats internacionals (FMI, Banc Mundial) per tal de no pagar l'enorme endeutament extern del país. Per altra banda, reprimeix les nombroses protestes i mobilitzacions populars («piqueteros», etc.) així com l'autoorganització d'alguns obrers que estan fent funcionar les fàbriques que havien tancat els patrons, de manera que es produeix la paradoxa que la policia desallotja fàbriques que funcionen gràcies als obrers per lliurar-les a uns empleats que les volen tancar i especular amb el terreny que ocupen.

En resum, Argentina sembla un exemple clar de com un país ric pot ser saquejat i desestructurat per unes polítiques econòmiques neoliberals i de lliuremercat (sempre fomentades pels organismes internacionals del capitalisme mundial) que només han beneficiat una elit a expenses de tota una població.

Tanmateix, al continent americà s'han produït esdeveniments en la direcció contrària, és a dir, en el sentit de restringir la subordinació econòmica d'aquests estats respecte de les potències estrangeres. Serien els casos de l'Equador, Veneçuela i darrerament el Brasil, que tot i que tenen elements en comú, també presenten unes característiques pròpies determinades per la conjuntura de cada país

El cas de l'Equador és interessant perquè tot i patir una crisi econòmica gairebé paral·lela en el temps a l'Argentina, ha evolucionat en un sentit força diferent. Per començar, cal subratllar el fet que aquest Estat és l'antítesi de l'Argentina. Així, la seva població és majoritàriament mestissa (65 %) i índia (25 %), mentre que els blancs són només un 7 %. D'altra banda, les capes de la població amb capacitat estalviadora i nivell benestant han estat poc nombroses; ans al contrari, la pobresa i la marginació afectaven àmpliament indis i mestissos (també els descendents dels esclaus negres, un 3 % de la població).

La crisi del 1998 també va afectar durament l'Equador, de manera que el 1999 la moneda s'havia depreciat un 70 %, la qual cosa va incidir molt negativament en una població que ja era bastant pobra. El govern de Jamil Mahuad va dolaritzar l'economia però les conseqüències van ser pitjors. Els indígenes, organitzats, van començar una onada de protestes amb la intenció de fer fora el govern. A aquests se'ls van sumar un grup de militars de caire nacionalista que estaven descontents amb la submissió de l'Estat a les multinacionals estrangeres, però que també pretenien moderar i conduir l'allau d'indignació popular. Així, un cop deposat Mahuad (gener del 2000), els militars van instal·lar al poder Gustavo Noboa fins a les eleccions de la tardor de 2002,

que han donat la victòria a l'ex-coronel Lucio Gutiérrez sobre l'empresari bananer Álvaro Noboa. Per guanyar, Gutiérrez, un dels militars va comandar el cop d'Estat de fa tres anys, ha comptat amb el suport del Moviment Pachakutik (organització dels indígenes) i el marxista Moviment Popular Democràtic, que de ben segur el pressionaran perquè faci efectives les seves promeses electorals, com ara la lluita contra la corrupció i l'erradicació de la pobresa, que afecta el 70 % de la població equatoriana.³ A més, l'ex-coronel és un defensor de la formació d'un mercat llatinoamericà com a mitjà per aconseguir que aquesta zona deixi de ser el pati de darrere dels Estats Units.

Veneçuela és un altre Estat on s'estan produint en els darrers anys uns canvis econòmics i polítics remarcables. Cal tenir en compte que aquest país és un dels principals productors mundials de petroli, producció controlada pel mateix Estat i de la qual depèn gran part dels seus ingressos. Tanmateix, la riquesa que proporcionava el petroli sempre ha estat molt desigualment repartida i ha beneficiat unes oligarquies corruptes que sempre havien controlat l'Estat, així com una part de la classe treballadora, els obrers de la petroliera estatal, fins a arribar a esdevenir una mena «d'aristocràcia obrera» interessada en molts casos només a conservar els seus privilegis.

En aquest context, i també amb la famosa crisi econòmica del 1998 com a rerefons, es produeix un esdeveniment que trencava amb la continuïtat dels partits tradicionals al poder, el demòcrata-cristià Partit Social Cristià de Veneçuela (COPEI) i el socialdemòcrata Acció Democràtica (AD): la victòria a les eleccions del 1999 del moviment bolivarià encapçalat per l'antic ex-colpista Hugo Chávez. Chávez responia a l'estereotip de militar nacionalista i antinord-americà, sense una forta base ideològica, tret del populisme, però amb una voluntat d'introduir canvis al país. El seu programa preveia la millora del nivell de vida de les classes més desfavorides tant a la ciutat com al camp mitjançant una millor redistribució de la riquesa aportada pel petroli i un pla de repartiment de terres entre els pagesos pobres.

Aquest programa, que gosava qüestionar (encara que fos lleument) els privilegis de les oligarquies empresarials i de l'aristocràcia obrera enquadrada al sindicat CTV, ha provocat la reacció d'aquests sectors socials, que, amb el suport dels Estats Units, han començat a desestabilitzar

---

³ Segons un comunicat de juliol, en la 14a Convenció Nacional de l'MPD es va acordar de donar per acabada l'aliança amb el govern de Lucio Gutiérrez i la marxa de tota la militància d'aquest partit de les funcions públiques que hi desenvolupava.

el país. El punt culminant d'aquesta desestabilització ha estat el cop d'estat del 2002, aplaudit pels nord-americans i l'Estat espanyol, i que va mostrar el seu tarannà reaccionari amb el nomenament com a president provisional del cap de la patronal veneçolana. Només la reacció de les classes populars va fer fracassar els colpistes. Malgrat aquest fracàs, les diferents oligarquies continuen amb l'ofensiva per expulsar Chávez i aturar totes les seves reformes de redistribució de renda (el darrer intent ha estat una vaga indefinida convocada per la patronal i la CTV).

Veneçuela és un exemple revelador de com quan hi ha una amenaça contra els interessos econòmics d'una minoria per afavorir la majoria, les oligarquies, els Estats Units, l'Estat espanyol, etc., de seguida intervenen per defensar la seva posició privilegiada. Alhora no deixa de ser un exemple de l'estret marge de maniobra que poden tenir els governants que tinguin un veritable interès a canviar les estructures tradicionals de poder.

Pel que fa al Brasil, l'àmplia victòria electoral del Partit dels Treballadors de Lula da Silva és un altre desafiament, com a mínim aparent, als interessos dels Estats Units i altres estats europeus. Per arribar al poder després de diversos fracassos, Lula, un antic obrer metal·lúrgic, ha moderat el seu discurs per pactar amb una petita i mitjana burgesia nacional brasilera (les grans oligarquies solen ser aliades dels Estats Units com passa a la majoria dels estats de Llatinoamèrica) que no es vol sotmetre als dictats de Nord-Amèrica o d'Europa i que té com a projecte propi l'articulació d'un mercat sud-americà independent, és a dir, no controlat per les multinacionals estrangeres. En aquest sentit, és aquesta mateixa burgesia nacional la que també opta per l'aliança amb el PT de Lula, amb la qual cosa reconeixen la necessitat d'augmentar el nivell de vida dels brasilers perquè puguin esdevenir uns potencials consumidors d'un mercat amb unes grans possibilitats (cal recordar que el Brasil té una població de més de 176 milions d'habitants i és el principal motor econòmic de Sud-Amèrica).

S'ha de veure encara quin serà el marge de maniobra que tindrà el govern de Lula i les possibles pressions internacionals que pugui rebre. No obstant això, aquest exemple, juntament amb l'Equador, demostren que encara hi ha una voluntat d'escapar al control del poderós gegant nord-americà, encara que sigui present l'ombra amenaçadora del que ha passat (i passa) a Veneçuela.

3.4 Europa: l'articulació de la Unió Europea en un context de recessió i de retallada de llibertats

Sens dubte, alguns dels fets més rellevants que s'han donat o es donaran a la Unió Europea són l'entrada en vigor de la moneda única, la seva articulació política i l'ampliació cap a l'Est. Tot això es produeix en un context d'involució democràtica, de retallada de llibertats i de les limitades conquestes socials aconseguides durant molts anys de lluita.

A nivell econòmic la Unió Europea ha posat en marxa des del gener del 2001 una de les seves fites: la unió monetària de la majoria dels seus estats. Aquest era sens dubte un vell somni dels capitalistes europeus un cop aconseguida la llibertat de mercats i la supressió d'aranzels entre els estats membres.

S'ha venut la posada en circulació de l'euro com una fita positiva i com una comoditat pel fet de no haver de canviar diners a l'hora d'efectuar alguns desplaçaments, però a la pràctica la seva introducció ha disparat la inflació en alguns estats com l'espanyol, sense que hagi estat compensat per augment paral·lel dels salaris. El resultat ha estat que només els empresaris s'han vist beneficiats per aquesta mesura, ja que poden moure el seu capital en un mercat amb menys entrebancs.

L'articulació política és un dels altres aspectes crucials que ha d'encarar la Unió Europea, que està mancada per una unitat d'acció en política exterior donades les divergències dels estats que en formen part. S'estan duent a terme intents de dotar-la d'un cos polític més cohesionat (s'està redactant un esborrany de Constitució europea) però aquests intents no estan exempts de fortes discussions a causa de les divergències internes.

Així, hi ha el debat entorn si la Unió Europea s'articularà a partir d'un model federal o co-federal, en què només els estats tindran representació i poder de decisió, o si per contra les diferents nacions sense estat i regions podran dir-hi la seva. Sembla clar que el model que pren més força és el primer, amb les nefastes conseqüències que tindria per el conjunt de pobles que no tenen instruments propis per expressar-hi la seva veu.

Un altre punt de discussió és la representació dels diferents estats i el seu poder de decisió, ja que els estats alemany i francès, que tracten actualment de formar un eix polític i econòmic per tal de dirigir la Unió Europea, volen excloure'n la Gran Bretanya, la qual consideren subordinada totalment als dictats de Washington. Hi han estats intermedis, com el mateix Estat espanyol i l'italià, que volen sumar-se al

carro dels «grans» i dels quals recela l'eix franco-alemany pel seu servilisme actual a la política exterior nord-americana.

I en tercer lloc hi ha la qüestió de l'ampliació cap als estats de l'est d'Europa, una ampliació que culminarà el 2004 amb l'entrada de Polònia, Estònia, Letònia, Lituània, Txèquia, Eslovàquia, Eslovènia, Hongria, Malta i Xipre, desitjada sobretot pel motor econòmic de la Unió, Alemanya, la qual podrà ocupar econòmicament aquesta zona ja sigui amb els seus productes, o bé deslocalitzant la seva producció cap a uns estats amb una mà d'obra molt més barata. Aquesta ampliació donarà a la UE un potencial humà i econòmic més gran encara, però aquests estats també esdevindran subsidiaris dels més importats i s'afegiran, amb excepcions puntuals, a la pugna per les engrunes del pastís europeu a costa de permetre l'entrada del capital estranger a les seves malmeses economies.

L'entrada d'aquests estats també es farà sentir al sud d'Europa, una àrea on la menor presència de l'Estat del Benestar, traduïda en uns sous més baixos i unes majors facilitats per a les empreses, havia «afavorit» fins ara la inversió de les multinacionals estrangeres, que amb aquesta nova ampliació dirigiran les seves mirades cap als estats on puguin tenir uns menors costos laborals.

Com ja s'ha apuntat més amunt, tots aquestes decisions i aquests debats es produeixen en un context generalitzat d'involució pel que fa al respecte de les llibertats i drets de les persones i dels pobles. S'ha de dir, però, que no es tracta d'un fenomen nou, perquè les anomenades «legislacions antiterroristes», que retallen també les llibertats individuals, ja fa anys que són vigents en un bon grapat d'estats europeus. La novetat rau en el major grau i intensitat d'aquesta involució, acompanyada de victòries electorals d'opcions dretanes (la més destacable a l'Estat francès), el creixement de l'extrema dreta o un major conservadurisme de les opcions socialdemòcrates. L'ombra de l'onze de setembre és, doncs, allargada i s'estén cap al continent europeu. Les facilitats per extraditar detinguts que representarà l'anomenada «euroordre», l'intercanvi d'informació de les diferents policies europees, la criminalització generalitzada dels diferents moviments anticapitalistes així com la seva violenta repressió (recordem els diferents episodis a Gènova, Barcelona, etc.) ens ho demostren.

Caldrà veure si amb aquestes mesures els dirigents de la Unió Europea podran aconseguir bastir un nucli econòmic que pugui competir amb els altres motors de l'economia mundial (a nivell polític les divergències internes fan per ara més difícil que la Unió Europea pu-

gui actuar en solitari i de forma cohesionada), però sembla clar que si ho aconsegueixen serà a costa de retallades en els drets socials.

3.5 Els estats francès i espanyol: l'ofensiva centralitzadora permanent

Inserits com estan en la Unió Europea, els estats espanyol i francès són exponents de tot el que s'ha exposat anteriorment, amb l'agreujant que es tracta de dos estats fortament centralistes i governats per la dreta després del daltabaix de Jospin a les darreres eleccions franceses.

L'Estat francès continua amb la seva política xovinista i destructora de tot allò que «atempti contra la unitat de la República». Un cop derrotada la opció socialdemòcrata, que s'havia plantejat fer alguna tímida reforma, l'Estat francès ha endurit la seva política bloquejant un altre cop la qüestió corsa i prohibint l'ensenyament en llengües no franceses fins i tot en escoles privades, mesura que afectaria directament experiències com La Bressola.

L'Estat espanyol ja portava una línia similar des de fa molt temps, però darrerament l'ha accentuada encara més. La Llei de Partits, la il·legalització de Batasuna, l'enduriment de les penes de presó, que contradiu la suposada funció de reinserció a la societat que haurien de tenir, recollida fins i tot a la Constitució espanyola, l'ofensiva nacionalitzadora espanyola impulsada pel PP i seguida pel PSOE, amb el suport dels principals mitjans de comunicació que demonitzen qualsevol opció que qüestionï la «unitat d'Espanya» i els principis econòmics del capitalisme, en són un clar exponent. En aquesta mateixa línia, cal veure la negativa a tornar els papers de la Generalitat de la Catalunya republicana segrestats a Salamanca, les recents declaracions del president del Tribunal Constitucional en què negava el que anomenen «nacionalitats històriques» i reivindicava la sobirania només per a la «nació espanyola», o les contínues agressions a la llengua catalana i la seva unitat, sense esmentar els intents de destrucció del precari Estat del Benestar, que van provocar la vaga general del 15 de juny de 2002.

3.6 Països Catalans: continua l'hegemonia de dretes però augmenta la mobilització popular

D'ençà de la VII Assemblea, les dades principals de conjuntura al nostre país es mantenen, amb lleus modificacions.

- Continua l'hegemonia política de les dretes espanyolistes arreu del territori sota domini espanyol amb l'única excepció de les Illes.⁴
- Cal assenyalar, però, una erosió important del PP, com a conseqüència de la forma prepotent de governar a partir de la seva majoria absoluta. La política del PP ha comportat, d'altra banda, un distanciament més gran de les classes populars catalanes envers el poder de l'Estat, percebut progressivament com a més aliè.
- Pel que fa al moviment popular català la situació s'ha mantingut també força estable. Els avanços més sensibles han estat a sobretot a nivell de grans mobilitzacions populars (com les oposades al *Plan Hidrológico Nacional*, les contràries a la globalització capitalista o la invasió d'Iraq, etc.) i també a nivell de la consciència nacional, cada vegada més crítica a causa del retrocés en qüestions lingüístiques i en la defensa de la identitat nacional.

Un reflex clar d'aquest fenomen és, d'una banda, l'aparició de nous projectes i organitzacions de defensa de la identitat nacional, com la Xarxa d'Entitats; i, d'altra banda, el relleu que està tenint lloc en diferents instàncies organitzatives del món de la cultura en què el regionalisme moderat de CiU al Principat és desplaçat progressivament per posicions més dinàmiques i pròximes a l'independentisme, com és el cas de la crisi de renovació d'Òmnium Cultural. Es tracta d'un procés de renovació que és alhora generacional i social i que pot comportar canvis importants a mitjà termini.

Tot plegat fa pensar, mes a curt termini, en una conjuntura en què un dels aspectes principals serà probablement el de la superació de l'Estatut d'Autonomia del Principat, especialment al voltant de les eleccions autonòmiques en aquesta part de la nació de la tardor vinent. En aquella conjuntura caldrà que l'independentisme no s'entretengui en discussions bizantines entorn d'uns articulats d'unes propostes d'Estatuts preconitzades per diferents partits i que aprofiti la conjuntura per a fer créixer la consciència política de les classes populars catalanes tot desplegant el màxim de propostes i d'organismes del moviment català d'alliberament nacional.

---

⁴ Com ja sabreu, el resultat de les darreres eleccions a les Illes han configurat una hegemonia política total de la dreta espanyolista, actualment. En canvi, hom observa la perspectiva d'una situació inversa al Principat.

Elements per a una redefinició estratègica

1. Elements generals

El món actual, basat en la desigualtat, la compartimentació, la manipulació i la repressió no pot tenir cap altra alternativa que el seu oposat, és a dir, la igualtat, la connexió, la veritat i la justícia. La pràctica social alternativa no pot ser el simple menfotisme basat en l'automarginació, que preconitzen algunes ideologies àcrates, encara que aquesta sigui la reacció individualment més simple i immediata.⁵ L'acció possible té unes línies estratègiques fonamentals: la **lluita ideològica**, especialment en l'àmbit dels mitjans d'informació, i el foment de l'**autoorganització** a tots els nivells.

Cal partir de la base que no és possible, en el món d'avui, l'alliberament total d'algunes zones aïlladament i que l'alternativa s'ha de trobar en una **transformació en paral·lel del conjunt del globus**. Des d'un punt de vista geopolític es tracta d'anar bastint un món fonamentat en

---

⁵ La destrucció o l'afebliment extrem dels moviments populars i de les ideologies materialistes que les sostenien a finals del segle XX, per mitjà de repressions sanguinàries (només cal recordar, com a exemples, les matances d'extermini al Con Sud americà i al Kurdistan) ha tingut un efecte doblement pervers: alhora que deixava el camp lliure a la influència de les ideologies capitalistes, ha llançat les masses més desheretades de la terra a les mans de les creences en existències sobrenaturals i més reaccionàries. Aquestes ideologies, incapaces d'entendre el món, han promogut uns tipus d'accions contra l'imperialisme mancades d'una estratègia raonada de tal manera que no han fet més que portar les poblacions més pobres a un cul de sac marcat per la criminalització creixent, i de retruc han contribuït a enfortir el sistema de dominació.

Es pot dir, doncs, amb raó que el sistema de dominació capitalista és el responsable de l'extensió del fonamentalisme, no sols perquè n'hagi creat ell mateix alguns dels líders més destacats, sinó perquè socialment ha ajudat a substituir, als antics països del Tercer Món, els moviments d'esquerra (que ha combatut a sang i a foc) per ideologies reaccionàries.

una **xarxa internacional d'intercanvi igualitari** (informatiu, comercial, cultural, etc.) que la tecnologia actual facilita a bastament (per mitjans informàtics, de comunicació, de transport). A nivell local es tracta de teixir xarxes d'autoorganització que vagin **desenvolupant àrees autònomes** (en primer lloc socials i culturals, i després polítiques i econòmiques) que escapin del poder polític i de la dictadura de les multinacionals, unes àrees sobiranes políticament, i progressivament alliberades dels constrenyiments del capitalisme mundial. El camí serà el desenvolupament de l'autoorganització i de la insubmissió davant les decisions polítiques i econòmiques injustes. Això no és possible al nostre país si no és per mitjà d'un moviment polític popular de masses.

L'objectiu estratègic no hauria d'ésser a partir d'ara, tant l'**enderrocament** del poder en un lloc concret pel fet que el poder de l'Imperi avui ja està interconnectat i s'ha diversificat en una xarxa mundial pluricèntrica que difícilment acceptarà pèrdues totals de poder en una zona concreta. L'objectiu hauria de tendir a fer possible, d'una banda, **que les crisis del sistema no recaiguin de manera constant sobre les classes populars** i, d'altra banda, **crear estructures no sotmeses a les regles del sistema de dominació mundial**. Es tracta d'una lluita de resistència que no ha d'ésser, però, concebuda com una simple reacció a l'espera de temps millors, sinó com una lluita que vagi obrint, a partir d'ara mateix, esclatxes a la lliure organització de les classes populars.

Es pot argumentar contra aquests objectius que de fet són els tradicionals de la socialdemocràcia, però els objectius de la lluita revolucionària d'avui no es limiten a reivindicar el simple millorament de les condicions de vida, sinó que es fonamenten en la construcció d'estructures populars, veritables embrions del poder popular.

Ara com ara, no podem predir quina forma podrà prendre una confrontació amb el sistema capitalista de manera permanent, però el que és cert és el següent:

- Primer, que la lluita, tot i tenir la seva força en l'organització a nivell nacional, ha de tenir un abast de coordinació supranacional i, en alguns aspectes, mundial.
- Segon, que necessitarà una forta tensió militant als diferents nivells d'organització i de mobilització, i tant en el pla ideològic com en l'antirepressiu.
- Tercer, que ens trobem en una època de remodelació important de les formes de dominació i que hem d'ajustar a aquestes noves for-

mes de dominació les nostres formes d'acció i d'organització per tal de fer-les més eficaces.

A un nivell tàctic-estratègic podem definir un horitzó en les alternatives següents:

Alternativa Nacional

D'acord amb les anàlisis exposades a les Assemblees precedents podem disposar aquesta alternativa a dos nivells:

- A nivell de moviment de masses, cal dinamitzar i polititzar les estructures del moviment popular fins que puguin esdevenir organitzacions amb una orientació estratègica (o Moviment Nacional-Popular).
- A nivell polític promoure un avanç en paral·lel, desenvolupant d'una banda la consciència política entorn del dret a l'autodeterminació i d'altra banda, construint l'estructura política unitària de l'Esquerra Independentista.

Alternativa Internacional

D'acord amb les anàlisis dels apartats precedents, es possible d'establir l'alternativa següent:

- Contribuir a construir una xarxa solidària econòmica internacional igualitària, superant les barreres del desenvolupament desigual.
- Contribuir a desenvolupar una xarxa cultural i lingüística igualitària (sobre la base els principis de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics i dels contactes internacionals de xarxes culturals).
- Contribuir a desenvolupar una xarxa de reivindicació del Dret a l'Autodeterminació, a partir de la lluita ideològica del FOCDA, contactes de la CONSEU, el projecte de Parlament dels Pobles d'Europa, etc.

2. Formes d'acció i d'organització

De les anàlisis precedents es desprèn que les condicions de dominació actuals aconsellen **no desenvolupar formes d'acció totalment**

focalitzades que poden permetre una fàcil concentració de la repressió i també la criminalització del moviment. De la mateixa manera que no és possible de concebre un focus concret geogràfic oposat globalment al sistema de dominació, tampoc no fóra una estratègia adequada, per exemple, la focalització de la violència revolucionària a partir d'una sola organització armada com a centre quasi únic de la lluita contra les formes de dominació.

Pel que fa a les formes d'organització, ja hem assenyalat la conveniència de desenvolupar a nivell intern una **xarxa nacional** (de Països Catalans) de relacions econòmiques i socials alternativa que permeti, en primer lloc, resistir contra les agressions econòmiques, socials, polítiques i ideològiques del sistema de dominació i, alhora, anar construint àrees i sectors on les polítiques de les forces dominants siguin difícilment aplicables; i a nivell supranacional, una **xarxa internacional** d'intercanvi igualitari (informatiu, comercial, cultural, etc.) que permeti saltar les fronteres del desenvolupament desigual.

Cal, doncs, no limitar-se a defensar-se, sinó construir estructures autoorganitzades d'abast nacional, en diferents àmbits. És evident que les més immediates poden ser a nivell cultural, però caldrà anar planificant i estenent la generalització d'**aquestes estructures permanents de resistència i de construcció nacional-popular**.

A nivell internacional cal anar més enllà del simple paternalisme de la majoria de les oenagés i bastir **xarxes efectives i progressivament influents en l'intercanvi cultural i econòmic igualitaris**.

És evident que tot aquest desplegament no serà possible sense un grau molt elevat d'organització i de capacitat ideològica i informativa, capaces de neutralitzar, primer, i vèncer, finalment, la incidència dels mitjans de comunicació del poder dominant.

Les formes d'organització internes (nacionals) hauran d'abastar almenys els sectors següents:

- **Lluita social i política d'àmbit local.** Impulsant les reivindicacions populars, organitzant estructures de resistència. Pel que fa al ventall reivindicatiu convé que no es limiti a les reivindicacions de tipus urbanístic i que s'estengui al camp social en general: donant suport a les lluites sindicals, ecologistes, antipatriarcal, culturals i lingüístiques, etc., i que aculli també les reivindicacions antirepressives i polítiques principals de l'independentisme.

- **Lluita sindical.** Convé dinamitzar la lluita sindical. Partint de les reivindicacions salarials, el ventall reivindicatiu s'ha d'estendre, en primer lloc, a tot el procés econòmic (qualitat dels serveis sanitaris i educatius, consum, atur, desenvolupament internacional desigual, deslocalització d'empreses, etc.) i s'ha d'ampliar també més enllà, tot establint un lligam sòlid amb les estructures de lluita local.
- **Lluita cultural i lingüística.** Es tracta de desenvolupar una xarxa reivindicativa i de lluita ideològica d'àmbit de Països Catalans i ben connectada a la resta d'estructures socials de lluita.
- **Lluita antirepressiva.** Es tracta de desenvolupar una estructura antirepressiva que ha de cobrir aspectes molt diferents (aplegar la solidaritat, processar políticament la informació, tot desenvolupant una lluita informativa incloent-hi els aspectes ideològics, etc.). Ha de posseir, per tant, uns recursos molt sòlids i amb fermes connexions al si del moviment popular.

La dinamització d'aquestes estructures no és possible sense una forta estructura política (moviment polític unitari independentista) tal com ho hem assenyalat a l'apartat 1.

3. Prioritats organitzatives

L'endegament de l'alternativa independentista del moment present aconsella prioritzar les estructures següents (que caldrà impulsar en propers anys):

A nivell de moviment popular nacional. Cal desenvolupar prioritàriament, tenint en compte la situació actual de l'independentisme:

1. Construir una sòlida **xarxa d'estructures locals**: les CUP dinamitzades per l'AMEI.
2. Dinamitzar una **xarxa sindical** que coordini totes les iniciatives sindicals de l'esquerra nacional i que sigui efectiva almenys a nivell d'informació i d'anàlisi. Es podria desenvolupar un **Centre de Coordinació d'Iniciatives Sindicals de l'esquerra nacional** i una **Oficina de Defensa del Treballador** a partir del Fòrum Sindical sorgit al Tercer Congrés de Cultura Catalana.

3. Muntar les bases d'una **estructura antirepressiva sòlida**, adaptada a les modalitats actuals de la repressió centrada en la informació, la lluita ideològica i la mobilització.
4. Reforçar l'**estructura informativa a nivell nacional**. Crear en primer lloc el Centre de Recerca i de Documentació i posar les bases d'una agència de notícies nacional.
5. Donar suport a la xarxa d'entitats culturals dels Països Catalans i a la Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana (FOLC), tot desplegant també les estructures d'un mercat cultural nacional.
6. Estendre una xarxa nacional de Defensa del Dret a l'Autodeterminació, a partir de l'acció del FOCDA, tot desplegant també d'altres estructures d'organització nacional.

A nivell de xarxa internacional. Començar a desenvolupar sobretot dues estructures de relacions més pròximes.

1. Desenvolupar una **Xarxa Europea** en defensa del Dret a l'Autodeterminació i la igualtat econòmica, cultural i lingüística que inclogui tant nacions sense Estat de la Unió Europea (Euskal Herria, Galícia, Gal·les, Escòcia, etc.), com nacions mitjanes independents (Lituània, Eslovènia, Eslovàquia, Txèquia, Irlanda, etc.) i nacions encara no incorporades a la Unió Europea (com Romania). No parlem pas forçosament de contactes oficials sinó sobretot amb sectors influents de cada nació.
2. Desenvolupar una **Xarxa Mediterrània** en defensa de l'intercanvi igualitari i del Dret a l'Autodeterminació que incorpori nacions del Nord i del Sud de la Mediterrània. Cal prioritzar la Mediterrània Occidental (Països Catalans, Còrsega, Sardenya, Tamazgha —país amazic—, etc.).

A nivell d'estructures polítiques independentistes. Cal preveure una actuació a un doble nivell:

1. Constituir l'**organització unitària** de l'independentisme capaç d'impulsar les tasques de construcció de les estructures descrites més amunt.
2. Consolidar una **organització política de l'independentisme revolucionari** capaç de portar a terme una lluita ideològica intensa contra el sistema de dominació. Es tracta de la construcció, a par-

tir de diferents grups i col·lectius que s'hi vulguin comprometre, una organització de base marxista, que fonamentant-se en una estructura organitzativa i una formació sòlides, sigui capaç de plantar cara a la ideologia dominant i obrir camí a l'alternativa independentista. Amb aquest objectiu caldrà desenvolupar iniciatives serioses de formació i de debat.

Línia política

1. El desplegament de la Unitat Popular Catalana

1.1 Context sociopolític i responsabilitat històrica

L'actual context polític als Països Catalans ve marcat per la forta ofensiva dretana i espanyolista que es reflecteix en la retallada de les ja minses llibertats democràtiques, la desregularització social, la instauració del pensament únic capitalista i la imposició dels models nacionals espanyol i francès hostils vers el nostre poble.

A nivell social, aquestes polítiques, tant del PP com dels governs «autònoms» del Principat i el País Valencià, estan produint un efecte dualitzador de la societat a doble escala:

- A nivell socioeconòmic, s'accentua la diferència entre una classe benestant i acomodada i unes classes populars que veuen com es retallen i privatitzen drets i serveis bàsics, com es desregula el mercat laboral, com es dispara l'especulació immobiliària, etc. Aquest procés de desregularització social no fa sinó afavorir la sensació d'inseguretat de la classe treballadora, abandonada per les anomenades esquerres del règim.
- A nivell cultural i nacional, es viu un procés de banalització i manipulació que crea autèntics guetos de població captiva dels subproductes comercials del mercat cultural i dels usos, símbols i litúrgies de l'espanyolisme més ranci. Com a conseqüència d'aquest procés, veiem com dia a dia es va inflant una important bossa, formada principalment per fills i néts de les persones arribades als Països Catalans als anys 60 i 70, que viu en un estat permanent d'esquizofrènia cultural, nacional i identitària.

La superposició d'aquests dos fenòmens (inseguretat social i crisi cultural i identitària) deixa el terreny llaurat per a l'expansió, impulsada pel mateix sistema, del neofeixisme, el totalitarisme, la intolerància i l'odi vers el que s'aprecia com a diferent o com a amenaça desestabilitzadora (la immigració, l'independentisme, els moviments contestataris...)

Paral·lelament, però, els sectors més conscients tant a nivell social com nacional, en veure dia a dia reduït el seu marge de maniobra dins les regles de joc del sistema (mèdia, partits del règim, legislacions repressives, etc.) es veuen abocats a un procés de compactació (que no sempre de cohesió, donada la manca de direcció i reflexió política) que pot permetre a mitjà termini la consolidació d'un bloc transformador.

La incapacitat dels partits reformistes de plantar cara a aquesta situació i de plantejar alternatives alliberadores d'acord amb els drets i necessitats del poble català es fa palesa dia rere dia, la qual cosa provoca un progressiu divorci entre la ciutadania i les i els polítics professionals que redueixen la seva acció a garantir la seva pròpia manutenció.

En aquest context, l'Esquerra Independentista té la possibilitat i el deure històric d'articular un ampli moviment polític de caire popular, democràtic i socialment transformador en defensa dels drets i llibertats del nostre poble: la Unitat Popular Catalana. L'independentisme té l'oportunitat i l'obligació de sortir del gueto tirant endavant un projecte polític i social a l'alçada dels anhels i necessitats d'importants sectors de la societat catalana.

1.2 Què entenem per Unitat Popular?

Molt n'ha parlat, l'independentisme català, d'aquest concepte des de la seva primera formulació a la nostra nació en la 3a. Assemblea Nacional de l'MDT de 1988. D'aleshores ençà, hem assistit a tota mena d'interpretacions, des de les purament tacticistes i oportunistes que han volgut liquidar el moviment independentista buidant-lo del seu contingut de ruptura, fins a la tendència a la repetició mimètica d'experiències estrangeres que compartien aquest mot però que han respost, a la pràctica, a un esquema en què el paper militar ha acabat ofegant els moviments populars i l'acció política.

Per tot això cal ser molt precís a l'hora de definir i fixar els conceptes, els sectors socials a qui fem referència com a subjectes del moviment i com s'articulen els diferents fronts de lluita dins el moviment.

Entenem la Unitat Popular com a l'agrupament de totes les forces transformadores de la nostra societat per a l'acció, per a la lluita en defensa d'un programa polític de reivindicacions concretes, amb una expressió política de masses capaç d'incidir també en les institucions, començant pels ajuntaments, per tal de transformar-les i posar-les al servei de les reivindicacions populars.

Aquest moviment, la Unitat Popular, cal construir-lo sobre uns principis polítics clars i irrenunciables: la lluita pels drets socials, la qualitat de vida i la cohesió de les classes populars catalanes, la defensa de la llengua i la identitat nacional, la defensa de la terra i d'un model de desenvolupament econòmic a escala humana i respectuós amb el territori, la reivindicació de la independència política per al poble català i la solidaritat amb els oprimits per l'Imperi i la mundialització capitalista.

Per tant, pel que fa al subjecte social protagonista del moviment, cal combatre amb fermesa aquelles interpretacions radicalistes i petit-burgeses que tendeixen a limitar-lo als sectors d'aparença rupturista però desvinculats a la pràctica dels interessos reals de la classe obrera. *L'emancipació dels treballadors serà obra dels mateixos treballadors*, necessàriament aliats amb el conjunt de les classes populars excloses dels beneficis del capitalisme salvatge, però mai no vindrà donada per l'acció ni del lumpen, ni dels fills de la burgesia.

Cal deixar ben clar que el subjecte social potencial de la Unitat Popular són el conjunt de les classes populars catalanes, incloent-hi òbviament aquelles que avui resten encara segrestades per la ideologia i els usos del capitalisme imperant. Sens dubte, aquells sectors diàriament compromesos en les lluites socials i moviments populars són els iniciadors del moviment i la seva acció va encaminada a la conscienciació i mobilització dels segments de població castigats per la política del capital, l'espanyolisme, el jacobinisme i l'imperi.

1.3 Línies de treball

En la situació actual, de necessària resistència i agrupament de forces, la construcció d'aquest moviment passa per desplegar relacions amb moviments populars i polítics que no assumeixen en un princi-

pi la reivindicació de la independència com a una prioritat, però que, en la mesura que es configuri un pol social transformador, seran susceptibles d'assumir l'alliberament nacional i l'exercici del dret a l'autodeterminació com a factor ineludible en la lluita per la transformació social i la ruptura democràtica.

Cal, doncs, engegar diverses línies de treball:

El reforçament d'un pol social transformador. És a dir, l'articulació de tota una xarxa sociopolítica formada pel conjunt d'entitats i agrupacions populars (culturals, sindicals, ecologistes, veïnals, juvenils, educatives, etc.) de caràcter transformador amb el doble objectiu d'ampliar-ne la base i incidència social, tot dotant-se dels mecanismes i infraestructures econòmiques, mediàtiques, etc., necessàries per combatre el pensament únic actualment hegemònic i donar sortida a les reivindicacions populars.

En una *demodictadura mediàtica* com la nostra, l'impuls de les lluites socials transformadores tan sols és possible amb una xarxa fortament arrelada a la realitat social, amb mecanismes propis d'expressió de masses i amb total claredat i transparència en els continguts reivindicatius.

És per tant responsabilitat de la militància independentista treballar dia rere dia en les organitzacions de base, aportant-hi rigor en el funcionament, elements d'anàlisi, noves perspectives en els objectius i coherència i coordinació en la pràctica diària.

La unitat en la lluita reivindicativa. L'esquerra independentista ha de ser capaç de promoure, liderar i omplir de continguts, promovent la unitat d'acció i guanyant-se els sectors desencantats amb el reformisme, les diferents mobilitzacions populars en defensa dels drets democràtics, socials, culturals, ambientals, etc., del nostre poble.

La manca de credibilitat dels partits, sindicats i associacions reformistes obliga l'esquerra independentista a saber treballar en un marc més ampli, de manera que progressivament els sectors fins ara segregats per les «esquerres» oficials catalana i espanyola avancin cap a les nostres posicions.

En aquest sentit és fonamental que les i els independentistes abandonin pràctiques individualistes, aventuristes i liberals en la seva militància, i actuïn organitzadament d'acord amb la realitat social i política del poble que pretenem alliberar: els Països Catalans.

El desplegament de la lluita municipal com a primera fase en la necessària obertura d'un front de lluita institucional. Podem tenir un ampli entramat associatiu, un alt nivell de mobilitació popular... però sense un referent polític de masses que capitalitzi aquestes lluites i aquest treball social i que les dugui a les institucions fent-hi paleses les contradiccions del sistema, mai no suposarem una alternativa política creïble per al conjunt del nostre poble.

L'impuls de l'Assemblea Municipal de l'Esquerra Independentista (AMEI) i les Candidatures d'Unitat Popular (CUP) és, doncs, una qüestió clau, tant pel que fa a la unitat de l'esquerra independentista des de la base, com de la construcció d'un referent polític de masses per al conjunt de les classes populars.

La proliferació de les CUP i de diferents candidatures de base vinculades d'una manera o una altra a l'AMEI són la demostració que l'esquerra independentista té la responsabilitat històrica de liderar la Unitat Popular Catalana.

L'esquerra Independentista, o si més no, els sectors realment polititzats, estan demostrant a través de les CUP la seva maduresa en dos vessants fonamentals: la capacitat política d'elaborar tant un programa marc com propostes concretes de transformació real de les nostres viles i ciutats i la capacitat organitzativa i dinamitzadora de proveir d'un referent polític un nombre significatiu de persones socialment actives i compromeses.

Compartim la idea que les CUP i l'AMEI es fixin com a objectiu a mitjà termini *esdevenir el referent polític unitari a nivell municipal del conjunt de l'esquerra independentista i de tots aquells sectors de la classe treballadora i les classes populars conscients de la necessitat d'una transformació socialista de la nostra societat i de la instauració d'un nou marc polític que garanteixi els drets socials, la democràcia i les llibertats nacionals al nostre poble*. Aquest objectiu orientarà la nostra tasca durant els propers 4 anys, i haurà d'assolir-se de manera generalitzada a les eleccions del 2007

En aquest sentit, i davant les properes eleccions municipals del maig de 2003, convé que el conjunt de l'Esquerra Independentista intensifiqui els seus esforços a tots nivells i des de tots els àmbits per veure consolidades la cinquantena llarga d'experiències de lluita municipal.

De la mateixa manera, l'endemà mateix de les eleccions haurà de començar un treball ingent per dotar les CUP i l'AMEI de l'estructu-

ra organitzativa i la cohesió ideològica necessàries per garantir els avenços aconseguits i consolidar les bases per al posterior desplegament.

2. Valoració de l'evolució i la situació actual de l'Esquerra Independentista

Si fem un balanç de l'evolució i la situació de l'Esquerra Independentista en els darrers quatre anys, cal tenir en compte els elements positius següents:

- L'assoliment de la unitat orgànica entre els i les Joves Independentistes Revolucionaris i Revolucionàries (JIR) i Maulets, que cal valorar positivament pel que va tenir de clarificador a nivell polític i de dinamitzador de l'activitat en el sector juvenil.
- Evolució d'alguns sectors de la Plataforma per la Unitat d'Acció (PUA) cap a posicionaments molt més propers a la confluència de l'Esquerra Independentista. Tot plegat va anar acompanyat en els seus inicis d'unes formes més que satisfactòries que cristal·litzaven en la constitució d'Endavant (OSAN) i la seva defensa de la línia d'Unitat Popular.
- Proposta inicial i posterior posada en marxa del procés de confluència anomenat de Vinaròs que, en els seus inicis, va despertar unes expectatives més que interessants, les quals, tot i no arribar a quallar, va servir per trencar certes dinàmiques sectàries i obrir o reforçar espais conjunts d'acció política, com Alerta Solidària (AS) o les CUP i l'AMEI.
- Assumpció majoritària dins l'Esquerra Independentista del desplegament tàctic d'Unitat Popular, amb la coneguda mancança que potser no ha estat assimilat en el seu significat real, sinó a través d'una idealització en què, sovint, Unitat Popular es confon amb Espai Estratègic (per exemple, les anomenades Assemblees Populares Comarcals impulsades pel procés de Vinaròs), o bé es contraposa Unitat Popular a Esquerra Nacional, sense tenir en compte que l'un és un desplegament tàctic i l'altre un espai polític, és a dir, que es tracta de realitats polítiques diferents que no s'han d'oposar.

- Intensificació i sistematització d'algunes lluites (incloent-hi la municipalista), que prenen un caire, aquest cop sí, realment unitari. Hem de congratular-nos per l'èxit de la consolidació, gestació i nova creació de col·lectius de lluita municipalista agrupats al voltant de l'AMEI. Tal i com s'ha desenvolupat, aquest aspecte de la lluita és valorat molt positivament tant per sectors entusiastes com pels escèptics, i fins i tot pels reticents a l'espai de confluència provocat en bona mesura pel Procés de Vinaròs.
- Creació d'espais físics i infraestructures noves, o renovades, i unitàries: els Casals Independentistes. Tot i la seva heterogeneïtat ideològica i funcional, aquests casals permeten per primer cop «visualitzar» l'Esquerra Independentista.
- Finalment, més enllà de l'àmbit propi de l'Esquerra Independentista, el recentment celebrat Congrés de Cultura Catalana i les iniciatives que n'han sorgit mereixen una consideració més important de la que han tingut fins ara per part del conjunt de l'Esquerra Independentista, donada la seva significació i les possibilitats d'intervenció que obren.

3. Prioritats de l'Esquerra Independentista: confluència ideològica i organitzativa

Tot i aquests avenços, encara resta molt per fer i el desplegament de les tres línies de treball descrites a l'apartat 1.3 va indistricablement unit als avenços en el procés de confluència de l'esquerra independentista, ja que sense una cohesió ideològica, una coincidència tàctica i una direcció política compartides, el moviment es veuria ineludiblement abocat a l'atomització, la desorientació i la dispersió, i esdevindria inútil per a les finalitats estratègiques.

Concretament, en els propers anys caldria veure concretats aquests avenços en qüestions claus com:

- L'aposta del conjunt de les reclamades organitzacions polítiques de l'Esquerra Independentista (MDT, PSAN, Endavant i Maulets) i del conjunt de l'independentisme organitzat tant a nivell polític com social per *l'impuls de les CUP i l'AMEI*. Com ja hem dit, caldria veure concretada aquesta aposta en l'enfortiment organitza-

tiu, l'expansió territorial i el debat i la cohesió ideològica i programàtica al si de les CUP.

- ***L'impuls d'una línia de treball unitària en l'àmbit juvenil***, assumida pel conjunt de l'independentisme. Segons el nostre parer, aquesta línia de treball passaria per l'impuls de l'organització unitària a nivell juvenil (Maulets) i pel desplegament d'una política adreçada a amplis sectors de la joventut organitzats a nivell social, cultural, educatiu, esportiu, etc.

Cal que, des de la defensa dels principis genèrics d'independència i socialisme, clarament assumits per l'organització juvenil, es despleguin mecanismes per incidir en el màxim nombre de joves de les classes populars, de manera que s'afavoreixi la seva identificació amb el projecte independentista.

Serà també necessari treballar per una coordinació entre Maulets, com a organització referent del jovent independentista i revolucionari, i altres experiències d'autoorganització juvenil com les Assembles de Joves per tal d'impulsar línies de treball i mobilització social més enllà de l'àmbit estricte de l'Esquerra Independentista.

- ***La constitució d'un referent polític unitari de tota l'Esquerra Independentista***, ja que sense aquest referent, el desplegament d'una política de xarxa associativa sociocultural pot acabar sent rendibilitzat per altres sectors polítics propers (ERC, ERPV, EUPV, IC...). El mateix pot acabar passant amb la política municipal, donat que si d'una banda, i pel que fa la política d'acords amb altres forces electorals, la feblesa política de l'Esquerra Independentista pot acabar enfortint aquestes altres forces, per contra, aquesta mateixa feblesa pot portar a posicions maximalistes i/o marginals que rebutgin qualsevol acord que finalment podria haver beneficiat la mateixa Esquerra Independentista.
- ***La dinamització d'un fòrum de debat i formació política de caràcter estratègic*** en la perspectiva de dotar l'esquerra independentista d'una direcció política vàlida i legitimada. Aquesta és de fa temps la principal mancança del nostre moviment, i la llosa que ens impedirà avançar en les diferents línies de treball si el conjunt de l'independentisme revolucionari no fa aquest esforç conjunt de reflexió i maduració política.

La configuració d'una direcció política de l'Esquerra Independentista és ***la qüestió cabdal*** per garantir que els esforços desplegats en els moviments populars, en la xarxa associativa, en la llui-

ta municipal, etc., acabin resultant fructífers per avançar vers els nostres objectius i vagin més enllà de la simple testimonialitat política i social.

És prioritari, doncs, que l'esquerra independentista es doti d'una eina referent de direcció i coordinació estratègica, capaç de crear el consens necessari per a desplegar els aspectes fonamentals de la lluita política per la independència i el socialisme.

Els avenços en aquestes qüestions haurien de fer possible a mitjà termini l'elaboració d'un programa polític de reivindicacions concretes, amb un moviment d'ampli suport popular al darrere i un referent de masses que capitalitzés aquestes lluites i les catapultés al centre del debat polític.

A més llarg termini, l'objectiu seria una hegemonia social i política per a un projecte de transformació al servei dels drets i llibertats del poble català que permeti la ruptura amb els estats ocupants.

En resum, **cal treballar el present amb la mirada posada en el futur.** La lluita sense rumb és tan estèril com la teoria revolucionària sense pràxi social. Construir la Unitat Popular requereix, sobretot, un esforç de reflexió sobre les perspectives tàctiques i estratègiques de l'esquerra independentista catalana i d'anàlisi i crítica constant de la nostra realitat.

4. Valoració de l'assoliment dels objectius fixats en les darreres assemblees nacionals de l'MDT

En les anteriors Assemblees Nacionals de l'MDT ens vam proposar un seguit d'objectius que es concreten en:

— VI Assemblea (juny de 1998)

1. La reconstrucció de l'MDT com a organització política.
2. La renovació i reagrupament de l'Esquerra Independentista (EI) i la futura celebració de la Conferència Nacional de l'Esquerra Independentista (CNEI).
3. La dinamització de la política municipal.
4. El desenvolupament d'una política nacional d'esquerres de cara a la defensa i la reconstrucció nacionals (en l'àmbit de la

llengua, la cultura, la identitat i unitat nacionals, el món associatiu, sindical...).

— VII Assemblea (juny de 2000):

1. L'articulació de l'Esquerra Independentista (compromís amb el Procés de Vinaròs).
2. La creació d'un Fòrum permanent, espai comú de l'Esquerra Independentista, per al debat, reflexió i formació ideològiques i polítiques.
3. El reforçament i ampliació de les CUP i l'AMEI (l'Assemblea Municipal de l'Esquerra Independentista).
4. L'alternativa nacional d'esquerres (política d'aliances, el Congrés de Cultura Catalana, la carta nacional catalana, la política institucional, ...).
5. La lluita de l'Esquerra Independentista per la cohesió social i la consciència nacional (sindicalisme, jovent, solidaritat...).

4.1 Valoracions parcials

De tot plegat, a hores d'ara podem constatar que:

— **El Procés de Vinaròs** ha assolit un objectius positius però limitats ja que:

- D'una banda, no hi participa el PSAN i n'han marxat sectors promotors.
- D'altra banda, la feblesa política del conjunt de l'Esquerra Independentista (i més en concret l'actitud contradictòria d'Endavant) han propiciat la no celebració de la CNEI.
- El tema de l'organització del jovent independentista (i en concret el no reconeixement de Maulets com a referent) és un dels pretexts que ha paralitzat el debat i ha limitat la unitat d'acció a nivell nacional.
- Amplis sectors de l'Esquerra Independentista, tot i que mantenen la seva activitat en casals, CUP, organitzacions, coordinadores locals i comarcals, etc., han deixat de considerar el Procés de Vinaròs com a referent polític.

Tanmateix, també és evident que al voltant del Procés s'han promogut i constituït algunes propostes unitàries. En aquest sentit, tal com s'ha dit més amunt, cal destacar l'ampliació de les CUP-AMEI i la constitució Alerta Solidària, tot i que persisteixen aspectes no resolts respecte a la política antirepressiva (en especial pel que fa a Rescat).

Darrerament, i al voltant de les resolucions aprovades a l'Assemblea Plenària celebrada (el 24/11/02) a Masquefa (l'Anoia), alguns sectors de la regió de Barcelona i Ponent sembla que volen donar un nou impuls al Procés a partir de potenciar iniciatives d'acció i d'organització unitàries. En aquest sentit, s'ha creat la Coordinadora de l'Esquerra Independentista (CEI).

— **La proposta de creació d'un Fòrum permanent**, espai comú de l'Esquerra Independentista, per al debat, reflexió i formació ideològiques i polítiques, s'ha concretat en un procés força llarg i contradictori:

- Inicialment va rebre l'aprovació de la totalitat dels sectors polítics de l'Esquerra Independentista (incloent-hi el PSAN).
- A un nivell efectiu, l'abril de 2001, va semblar que l'MDT i Endavant endegàriem el que públicament es va concretar (amb uns díptics) com a **Fòrum Manuel González i Alba**. Posteriorment, i coincidint amb la «congelació» de la CNEI, el Fòrum també va patir-ne les conseqüències.
- Al llarg de 2002, i coincidint amb la «crisi» del procés de Vinars es produeix un procés d'apropament polític entre Maulets, MDT i Altea (ex-Maulets) que comporta la implicació de Maulets, Altea i d'altres col·lectius (els casals independentistes de Sants, Girona, Badalona, l'Estel de Lleida...) en el funcionament de l'esmentat Fòrum.
- A finals del 2002 es preparen actes de presentació (i constitució de nuclis) del Fòrum a Girona (Casal el Forn), Barcelona (Casal de Sants) i Lleida (a la Universitat).
- A l'acte de presentació de Sants, Altea proposa un seguit de temes de debat: autodeterminació, immigració, territori... La proposta, que coincideix amb una proposta realitzada pel PSAN per promoure el debat d'aquests temes entre les organitzacions polítiques de l'Esquerra Independentista, és assu-

mida pel Fòrum com a activitat prioritària de debat i estudi a nivell nacional.

En definitiva, la proposta del Fòrum, que inicialment havíem formulat com a un element afavoridor del debat de cara a la CNEI i que en qualsevol cas no pot funcionar sense un acord i un compromís de la majoria de sectors de l'Esquerra Independentista, ha patit les conseqüències de les fluctuacions polítiques d'aquest àmbit. Amb tot, això no pot ser excusa per no considerar les nostres mancances i que, resumint, ens ha portat a plantejar si és correcte fer propostes si després no podem garantir un nivell mínim d'intervenció i seguiment.

- La dinamització de la política municipal i l'enfortiment de l'AMEI han estat notables, i les expectatives són bones de cara a les properes eleccions. En aquest sentit, cal valorar la darrera assemblea nacional de l'AMEI a Vilafranca de Penedès. També és cert que és en aquest camp on l'MDT ha abocat la major part de la seva intervenció efectiva.

Amb tot, no ens hem de deixar emportar per un fals optimisme. Aquest enfortiment i creixement de l'àmbit municipal de l'Esquerra Independentista comporta i comportarà un seguit de problemes polítics i ideològics no debatuts ni solucionats, no solament respecte a la política d'acords amb d'altres àmbits polítics i socials, sinó pel que fa al propi procés de renovació i confluència de l'Esquerra Independentista. Aquest creixement i enfortiment de l'àmbit municipalista pot actuar com a miratge fent pensar a molts i moltes que no calen altres processos de confluència i que l'AMEI i les CUP ja són l'organització unitària que necessita el nostre moviment.

Treballar des de les CUP, des dels pobles i viles, per a la construcció de la Unitat Popular, és un plantejament totalment correcte, sempre que es tingui clar que les CUP i l'AMEI actuals no són la Unitat Popular ni l'organisme de direcció política.

- Pel que fa al desplegament de les diverses iniciatives en l'àmbit de l'esquerra nacional i en el camp associatiu, sindical.... els resultats són desiguals: s'ha participat en el CCC i es col·labora en algunes de les seves iniciatives com és el Fòrum per l'Autodeterminació, el Centre d'Estudis Pau Vila...; s'ha treballat en la constitució de ca-

sals independentistes i es participa en la seva implantació i desenvolupament (Badalona, Sabadell, Terrassa, Bages, Gironès...); en canvi, no ha estat possible desenvolupar cap iniciativa de tipus sindical ni solidari.

En aquest camp la nostra intervenció, des del punt de vista quantitatiu ha estat molt precària, la qual cosa segurament ha fet que perdéssim oportunitats de participació i de proposta davant de problemàtiques polítiques que requerien una mobilització més àmplia que la que pot propiciar l'Esquerra Independentista tota sola (lluïtes per la llengua, contra la llei de partits, contra el «decretazo», contra la repressió, contra la involució «pepera», etc.)

Això planteja un altre dels nostres dèficits, que en el nostre cas es dona per manca de recursos, mentre que en el conjunt de l'Esquerra Independentista constitueix un dèficit polític i ideològic de primera magnitud.

- La «reconstrucció» de l'MDT bàsicament s'ha limitat al manteniment i enfortiment d'uns recursos humans i materials orientats gairebé en exclusiva a mirar d'acomplir la resta d'objectius.

Amb tot, cal constatar com a aspectes positius:

- La creació i manteniment de la pàgina web de l'MDT.
- L'esforç per editar noves publicacions (quaderns de formació i *Estelada Roja*).
- La capacitat de definir i dinamitzar línies polítiques de treball per al conjunt de l'Esquerra Independentista.
- La capacitat d'incidir en el debat polític i en la maduració del conjunt de l'Esquerra Independentista.

En canvi, com a aspectes negatius tenim:

- Que ha estat escàs l'augment d'efectius humans.
- Que els recursos materials resten a un nivell de subsistència.
- Que no s'ha assolit l'estructura i responsabilitat organitzativa i política prou efectiva, i en conseqüència el debat intern i els processos de formació han estat força irregulars.

En definitiva, no s'ha completat el procés de «reconstrucció» de l'MDT com a organització política revolucionària. Actualment estari-

em en el nivell d'un grup d'opinió i dinamització política, amb una capacitat d'anàlisi i de proposta força notable (sobretot si es compara amb la pràctica habitual de l'Esquerra Independentista), però es evident que no tenim la implantació territorial a nivell nacional, ni els recursos humans, materials i organitzatius que calen per fer efectives —a tots els nivells— aquestes propostes i per intervenir-hi adequadament.

4.2 Valoracions generals

En general, es pot constatar que, donada la limitació de recursos i la seva utilització sovint encara més voluntarista que eficient, l'MDT hauria assolit un nivell acceptable, però massa desigual, en la consecució dels seus objectius.

Però, d'altra banda, aquests objectius corresponen a diferents nivells (tàctics, estratègics, organitzatius...) de l'actuació política, i s'han desenvolupat sovint de forma inconnexa i no jerarquitzada o proporcionada. Això ha d'afectar la qualitat de la intervenció i l'activitat política i ideològica global de l'MDT: la dinàmica més fluida en els aspectes tàctics o tàctico-estratègics pot acabar condicionant els continguts i les formes dels aspectes estratègics i ideològics, i en concret en determinades activitats pròpies de l'MDT (com, per exemple, ha passat en la política de relacions, sovint massa tova i formal).

Aquesta problemàtica no afecta solament l'MDT. De fet, com ja s'han apuntat a l'apartat 3, és el problema cabdal de l'Esquerra Independentista en el seu conjunt: **l'absència d'un referent polític unitari i d'una direcció política** adequats i proporcionats a l'envergadura de les intervencions que es plantegen.

5. Prioritats de l'MDT

Per tant, a partir d'aquestes valoracions s'imposa una **rectificació** important en la línia i mètodes d'actuació de l'MDT. En tota organització amb recursos limitats, si es vol ser eficaç i eficient s'ha de **prioritzar**.

Aquesta prioritat ha de considerar quin és el problema principal, de la resolució correcta del qual pot dependre l'evolució futura de l'àmbit polític de l'Esquerra Independentista. Si tal com hem assenya-

lat més amunt, **el problema cabdal de l'Esquerra Independentista és la manca d'una direcció política** (entesa com la capacitat d'analitzar la realitat, de fer propostes, de debatre-les i revisar-les, i d'arribar a acords responsables en la definició i desenvolupament de les intervencions polítiques més adequades), caldrà que l'MDT prioritzï en aquests propers dos anys els objectius i les tasques relatives al que hem anomenat en les dues darreres Assemblees Nacionals **«la renovació i reagrupament de l'Esquerra Independentista»**.

En primer lloc, cal que rectifiquem els errors comesos per nosaltres mateixos en el Procés de Vinaròs. Sempre havíem dit que aquest procés no podia reeixir si, en paral·lel, no es donava el procés de la CNEI. Aquesta asseveració es feia sobre la base d'unes anàlisis que s'han demostrat excessivament optimistes pel que fa al nivell de maduresa i de cohesió política de l'independentisme organitzat.

La realitat ens ha demostrat que el romanent d'actituds sectàries i hegemones, d'incapacitat d'anàlisi i elaboració de discurs polític, d'incapacitat crítica davant els propis errors i incoherències i de substitució del debat polític per l'adhesió a nocions maximalistes (ja siguin generals o, senzillament, forànies), continua sent un pes feixuc per a alguns sectors del nostre moviment.

La nostra feina prioritària haurà de ser, doncs, **la d'aconseguir obrir i desenvolupar el procés de relacions, intercanvis, debats i acords entre persones, organitzacions polítiques nacionals i altres sectors locals o sectorials políticament responsables que possibiliti treballar conjuntament en la construcció paulatina d'eines de direcció estratègica de l'esquerra independentista**.

Aquest procés haurà d'incloure la promoció i organització d'activitats diverses: jornades d'estudi i debat; acords, pronunciaments i propostes conjunts sobre temes concrets; acords d'unitat d'acció i/o d'intervenció conjunta en àmbits, lluites i organitzacions àmplies; comitès estables d'enllaç; convenis d'associació i/o col·laboració; etc.

De cara a la realització del procés cap a la construcció d'un referent estratègic, intensificarem les relacions amb les organitzacions polítiques de l'Esquerra Independentista i amb altres col·lectius polítics locals o sectorials (La Falç, AEI, l'Espenta, Alternativa Estel, CEPC...).

La realitat actual de l'Esquerra Independentista, amb el seu romanent d'atomització, diversitat i dispersió ideològica, ens obligarà a articular formes de col·laboració i participació de persones, més en-

llà del seu enquadrament actual, en aquest procés de confluència estratègica.

No pensem que ara es pugui determinar si l'objectiu del procés de confluència estratègica serà la constitució d'una única organització de l'Esquerra Independentista, o la formalització d'un Bloc Polític Estratègic (de diverses organitzacions), però considerem que cal que aquest procés possibiliti, ja des d'ara, la definició de l'alternativa política catalana per la unitat nacional, per la independència i pel socialisme.

En aquest marc, el **Fòrum Manuel González i Alba** ha de jugar un paper de dinamització important, i haurà d'esdevenir un canal d'accés al procés de debat polític, de persones i sectors organitzats o no.

Entenem que des del **Fòrum** caldria dinamitzar especialment dos àmbits:

- El de la formació del conjunt de l'Esquerra Independentista, a través de xerrades, seminaris, publicacions... que vagin configurant una escola de formació política.
- El del debat ideològic i estratègic, que podria articular-se com a Cercle de Discussió, on de manera sistemàtica s'elaborés discurs i propostes polítiques per al conjunt de l'Esquerra Independentista.

Aquesta prioritat no és contradictòria amb el respecte als acords del procés assembleari de Vinaròs, de cara a donar suport a les seves estructures locals o comarcals unitàries de coordinació i unitat d'acció. Tampoc es contradiu amb el manteniment del nostre suport a Alerta Solidària, d'acord amb els criteris establerts de lluita antirepressiva.

Evidentment, l'MDT mantindrà el seu suport a l'AMEI, les CUP i la seva política municipal i, des d'ara fins a les properes eleccions locals, aquest àmbit d'actuació haurà de ser una prioritat compartida.

En l'actualitat, i en determinades situacions i llocs, des dels sectors de l'Esquerra Independentista es defensa la creació de CUP no tan sols des de la perspectiva de la lluita municipal, sinó també com una possibilitat d'assolir organismes polítics unitaris de l'Esquerra Independentista a nivell local o comarcal. En aquests casos, des de l'MDT hauríem d'insistir en la necessitat d'anar destriant entre les dues funcions: com a col·lectius polítics per a la construcció de la Unitat Popular (objecte d'una segona fase d'un renovat Procés de Vinaròs) i

com a candidatures municipals d'Unitat Popular (responsable de la lluita en aquest àmbit i coordinades amb l'AMEI).

6. Reorganització del partit

Com a conseqüència del que hem exposat a l'apartat anterior, caldrà que l'**estructura, organització i recursos de l'MDT** s'adeqüin a les prioritats acordades.

La prèvia als aspectes organitzatius es desprèn de la valoració crítica que hem fet del nostre procés de redinamització des del 1998: l'MDT ha de créixer en nombre de militants, col·laboradors i en implantació en el territori.

En tot cas, no és tan important la quantitat de militància com la seva qualitat. Aquesta és la gran lliçó apresada durant anys de lluita i n'hem d'extreure les conseqüències ja que sovint es continua primant la quantitat per sobre de la qualitat en aspectes com l'agitació, la propaganda, la consciència militant, etc., i hi impera per sobre de tot l'augment del nombre de la militància pròpia en detriment de la unitària i el guany de l'hegemonia política dins l'Esquerra Independentista a través de la superioritat numèrica.

No hem de competir de cap de les maneres en aquell terreny si volem conservar els resultats assolits per la reaparició «discreta» de l'MDT i aprendre de la història de l'independentisme modern. El creixement ha de ser (si adoptem una paraula de moda) sostenible.

Cal convèncer gent perquè ingressi a l'MDT i també garantir una xarxa de col·laboradors arreu del territori i dels diferents àmbits de lluita. Cal, doncs, un proselitisme selectiu basat en la propaganda, el debat i la convicció a través del coneixement mutu del treball i les perspectives tant de l'organització com dels nous militants.

Cal que la nova militància augmenti com a conseqüència de la línia política practicada i propugnada, i no només en funció de l'èxit «comercial» de la nostra marca. Les persones candidates haurien d'enquadrar-se en la cèl·lula de base, l'assemblea i/o d'altres cèl·lules específiques (cultural, institucional...) que s'haurien de reforçar o crear.

Aquesta nova militància ha de sotmetre's a un programa de formació militant i política, minuciosament planificat i amb revisions peri-

òdiques d'aquesta planificació, que no només es centri qüestions de tipus teòric sinó que es forgi en la pràctica, a través de l'enquadrament en les tasques, en les organitzacions del partit, i en un sistema de «pràctiques» a l'entorn de tècniques d'agitació, de propaganda, de psicologia de les reunions, dinàmiques de grup, animació sociocultural, etc.

Un cop garantida aquesta prèvia, vet aquí alguns dels aspectes que caldria observar a nivell organitzatiu:

a) Pel que fa a l'anàlisi i la lluita ideològica

S'editarà regularment en suport de paper de *l'Estelada Roja*, com a publicació teòrica de reflexió i debat polític en el si de l'Esquerra Independentista.

Caldrà estudiar i criticar el discurs de l'adversari i de la resta de forces polítiques, així com de les organitzacions més properes. S'ha de contraposar (o contrastar) el nostre propi discurs de manera científica, racional i constructiva.

És urgent aprofundir i desenvolupar el debat respecte dels aspectes ideològics fonamentals, no només els directament relacionats amb els objectius estratègics, sinó també els relacionats amb les formes de la lluita. D'altra banda, la formació dels militants s'haurà de redinamitzar a partir del treball pràctic en les diferents cèl·lules o àmbits.

b) Pel que fa a l'organització interna

Cal millorar la circulació de la informació entre la militància, les discussions, les propostes i consignes i la interpretació d'esdeveniments que efectuen els òrgans executiu (Secretariat Nacional) i de direcció (Comitè Nacional).

Cal definir i dinamitzar unes estructures organitzatives desburocratitzades, àgils, democràtiques i eficaces. També hem de dotar-nos d'infraestructures i d'altres elements dels qual puguem treure profits propagandístics o econòmics.

Concretament, adoptarem un model d'organització que, sense oblidar la realitat de les assemblees locals en funcionament, es basi en cèl·lules o grups de treball sectorials segons els objectius i prioritats establerts.

c) Pel que fa a l'agitació, propaganda i projecció exterior

És urgent consolidar, millorar i augmentar el tipus de propaganda realitzada fins ara, encaminada bàsicament a una lluita ideològica els resultats de la qual són a mitjà o llarg termini. En aquest sentit, cal mantenir i millorar l'edició de *La Veu*.

Però també necessitem un altre tipus de propaganda amb objectius i resultats més immediats, com la consignació de línies polítiques, l'augment de la influència del partit, tant del debat entorn de les nostres propostes i com del proselitisme, tot desenvolupant en aquesta activitat el concepte de «moltes idees per a poca gent».

Caldrà reprendre les tècniques d'agitació adreçada a la penetració ideològica, al sacseig i a l'esperonament d'allò que anomenem «independentisme sociològic» i també dins altres sectors populars als quals puguem arribar, en una línia conscienciadora i mobilitzadora. Cal que innovem i impulsem un revulsiu en l'agitació independentista; que arribem a saber-ne controlar els mecanismes i puguem, per tant, dur a terme accions mediàtiques puntuals, per a la qual cosa serà necessari de dotar-nos de les infraestructures i materials adequats, així com l'acumulació d'altres recursos, sobretot humans (persones preparades per a l'activisme agitador).

La Ruptura Democràtica Nacional-Popular, un horitzó de canvi polític

Malgrat la immobilitat política del panorama estratègic internacional, la situació específica del nostre país posseeix unes perspectives de canvi polític remarcables en la línia de la lluita nacional.

Tot i que cal considerar que no és imaginable un canvi profund de sistema socioeconòmic i polític en una sola nació sense una evolució important i paral·lela a nivell internacional, sí que és possible de situar **com una perspectiva a mitjà termini, una ruptura política de tipus democràtic** consistent en l'accés a una organització democràtica per al conjunt de la societat catalana, un accés que ha estat impedit pels estats espanyol i francès que no han reconegut l'expressió democràtica col·lectiva del poble català, el qual ha vist, de manera repetida, els seus drets segrestats per sobirania i fonts de poder, aliens.

La ruptura democràtica que no hi ha hagut a finals del segle xx dins el continuisme de la transició espanyola postfranquista o que ha estat, d'altra banda, mediatitzada profundament pels anys d'ocupació i colonització francesa, pot aparèixer com un horitzó de llibertat per al conjunt de la societat catalana.

La Ruptura Democràtica Nacional-Popular és una aspiració profunda de les classes populars catalanes que pot permetre frenar la involució espanyolista i conservadora i l'involucionisme jacobinista francès al si d'Europa, tot contribuint a una acumulació de forces de les organitzacions populars en la línia de desenvolupament de diferents reivindicacions, com ho són:

- El dret a l'autoorganització econòmica.
- El dret a l'autoorganització social.
- El dret a l'autoorganització cultural i lingüística.
- La llibertat en l'establiment de les relacions polítiques, econòmiques i culturals internacionals.

La conquesta d'un espai democràtic lliure i independent al si d'Europa pot alliberar forces socials noves i constituir un escut no sols contra la involució espanyola i francesa sinó també contra les previsions omnímodes de l'Imperi, sistema econòmic i polític que hem descrit en l'exposició de la situació internacional.

En la nostra VI Assemblea Nacional realitzada l'any 1998 (al capítol «Els Països Catalans que volem», pàgines 51-55) ja vam definir amb precisió de detalls els continguts d'aquest objectiu polític, un objectiu que dins el context internacional de l'Imperi pren una rellevància renovada.

La modificació que caldria introduir en aquelles propostes, en ocasió d'aquesta vuitena Assemblea, vindria donada per l'acceleració de la involució del context polític estatal i internacional i la **necessitat de treballar intensament i ja des d'ara per aquesta ruptura democràtica i constitucional.**

L'MDT, conscient de la precarietat del marc polític i econòmic que pretenen desenvolupar els Estats opressors espanyol i francès amb unes polítiques contràries al nostre país, reforçades a més pel context internacional, proposa al conjunt del poble català de començar a avançar sense dilació cap a la Ruptura Democràtica Nacional i Popular. Davant unes polítiques que voldrien convertir el nostre territori en una zona despersonalitzada, turistificada, econòmicament espoliada, ecològicament i culturalment degradada i destruïda, bel·licista i neocolonialista envers les terres veïnes del nord d'Àfrica (i envers el conjunt dels Països del Sud i de l'Orient Pròxim i Mitjà), l'MDT creu que ha arribat el moment de proposar al conjunt de la societat catalana l'objectiu polític de començar a avançar de manera decidida cap a la conquesta d'un marc polític propi, constituït per una **República democràtica, independent, igualitària, solidària i federativa.**

La reivindicació del règim polític republicà parteix de la consideració de la necessitat primària de desempallegar-nos del llast de la monarquia que, des de fa segles, ha fet de fre a les aspiracions democràtiques del nostre poble i que ha servit per a amagar les vergonyes de les traïcions de la transició política continuista del postfranquisme. L'abolició de la monarquia i de les lleis contràries al dret a l'autodeterminació del poble català ha de ser una de les primeres conseqüències de la conquesta del nou marc constitucional democràtic. Cal reivindicar, contra la monarquia espanyola, la República democràtica independent, únic règim polític alternatiu possible.

La manera concreta que pot prendre aquesta fita dependrà de les condicions de la conjuntura política europea i internacional, però ja des d'ara és possible de treballar en un doble sentit:

1. Treballar per la construcció d'una xarxa de municipis lliures dels Països Catalans i pel reconeixement d'aquesta xarxa política a nivell europeu, una estructura capaç de fer propostes de caràcter rupturista fonamentades en la sobirania de la nació catalana.
2. Treballar per la constitució de blocs sociopolítics capaços de desplegar fronts d'intervenció política de masses en els diferents àmbits socials i institucionals, més enllà del propi municipi.

Cal assenyalar que això no serà possible sense un reforçament previ suficient de la Unitat Popular, que és el fonament que dóna força a les diferents propostes tàctiques que es vulguin desenvolupar.

La difusió d'una proposta, pròpia i definida de manera clara, de l'independentisme en el sentit d'una ruptura democràtica amb el marc constitucional com un horitzó a assolir ha de permetre al nostre moviment el relleu que necessita en un moment d'una certa remodelació de les sobirania política al si d'Europa, i en un moment també de desorientació de l'espai d'esquerra nacional al nostre país.

Cal que l'independentisme revolucionari, conscient de la importància de la conjuntura actual, elabori, a través d'un debat en profunditat, els instruments necessaris per a introduir al si de la societat catalana en els anys vinents, la proposta d'aquest objectiu democràtic rupturista, situat en la línia de l'alliberament nacional i social.

DOCUMENTS POLÍTICS DE LA VIII ASSEMBLEA NACIONAL DE L'MDT

Edita:

Moviment de Defensa de la Terra
defensadelaterra.org